75 років
Службі Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 139. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 25-го ЛИПНЯ, ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 25, 1968 No. 139. VOL. LXXV

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 24 липня, 968

В АМЕРИЦІ

СЕНАТСЬКА ПРАВНИЧА КОМІСІЯ ЗАЖАДАЛА з'ясування від Департаменту справедливости у справі 27-сторінкового меморандуму, яке надзвичайно позитивно насвітлює діяльність та кваліфікації Ейба Фортаса, що його Президент призначив на голову Найвищого Суду. Цей меморандум поширено між сенаторами й сен. Сем Ервін, противник затвердження Ейба Фортаса, закинув Департаментові справедливости, що той веде „пропаганду" на тереві Конгресу.

ВИЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ ГЮБЕРТ ГОМФРІ ЗАКИНУВ другому президентському кандидатові, демократичному сенаторові Юджинові МекКарті, що той не з'ясував своєї конструктивної програми в справі В'єтнаму. Гомфрі стоїть на становищі, що відповідальною за справу миру у В'єтнамі є тепер офіційна американська делегація на Паризькій конференції з Північним В'єтнамом. „Ми маємо програму, а наші противники мають тільки нарікання" — заявив Гомфрі.

У БОЛІВІЇ ПРОГОЛОШЕНО воєнний стан, при чому в урядовому декреті про це закидається опозиції, що вона повела „одвертий бунт" проти режиму. Опозиція, що складається з трьох лівих партій, домагається димісії президента Рене Барріентоса Ортуно, ситуація якого ускладнилась після того, як міністер внутрішніх справ Антоніо Аргедас зрікся свого становища і втік до Чіле у зв'язку із слідством, яке виявило його причетність до скандалу з передачею кубинським комуністам споминів убитого в Болівії комуністичного ватажка Че Гевари.

НА ВЕРЕСЕНЬ 1968 ПОКЛИКАНО ДО ВІЙСЬКА 12.000 юнаків. Це найнижча цифра рекрутів від квітня 1967. В червні цього року покликано 20.000 рекрутів, в липні 15.000 та в серпні 18.300. Пересічно покликували в цьому році по 28.000 мужа до війська кожного місяця. Низьку цифру рекрутів на вересень — військові власті пояснюють невеликим числом військовиків, які закінчують свою військову службу і що їх треба заступити новобранцями.

В РЕЗИДЕНЦІЇ РОДИНИ КЕННЕДІ ГАЯННІС ПОРТ В МЕССАЧУЗЕТС ВІДБУЛАСЯ в минулий понеділок нарада понад 20-ох найближчих приятелів, співробітників і дорадників президента Джана Кеннеді і його брата сенатора Роберта Кеннеді. На подібній нараді вирішено 9 років тому, щоб проголосити кандидатуру Джана Кеннеді, який виграв був президентські вибори. Тепер нараджувались над політичною майбутністю сенатора Едварда Кеннеді, останнього в живих з-посеред 4-ох братів Кеннеді. Між приявними були кол. секретар оборони Роберт МекНамара, Теодор Соренсен, Артур Шлезінґер, біограф Джана Кеннеді Френк Манкевіч і інші.

У СВІТІ

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ РЕЖИМ ЗАГОСТЖЮЄ контролю над театральними репертуарами. Проголошено декрет, який зобов'язує директорів театрів виставляти п'єси про „героїв соціялістичної праці", робітників, колгоспних селян, клясову боротьбу, змагання колоніяльних народів до самостійности (але не народів, поярмлених Москвою) і негативні сторінки „буржуазного життя". Директора московського Драматичного театру Анатоля Ефроса викинули за виставлення змодернізованої версії Чехова „Трьох сестер", в якій можна було дошукатись сатири також на теперішні підсовєтські відносини.

В ЄГИПЕТСЬКОМУ ПОРТІ АЛЕКСАНДРІЇ НАВАНТАЖЕНО на норвезький вантажний корабель „Зоря Зготи ..." камінь, з яких складалася 2.000-літня святиня з Дендеру. Ту цілу святиню розібрали на окремі камені й перевозять до Америки, як дарунок від єгипетського уряду для Метрополітального Музею в Ню Йорку, з вдячности за 16 мільйонів дол., що їх названий музей зібрав і переслав Єгиптові для врятування старовинних пам'ятників над Нілем, яким погрожував загин у зв'язку з будовою Асванської греблі.

ГРЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ПІПІНЕЛІС ЗАПЕРЕЧИВ, наче б нова конституція Греції позбавляє основних прав її монарха. Він заявив, що Національна Рада, думку якої мусить засягати король перед призначуванням прем'єра, не в'яже остаточного рішення короля. Зате король мусить рахуватися з кожночасною більшістю в парляменті і це зобов'язує в усіх конституційних демократичних монархіях.

ПІВДЕННО-В'ЄТНАМСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ВЕРНУВСЯ з зустрічі з президентом Джансоном на Гаваях у дуже доброму настрої. През. Нгуєн Ван Тіє поінформував своїх найближчих співробітників і зараз після того журналістів на пресовій конференції, що през. Джансон запевнив його, що ЗСА не накидатимуть Південному В'єтнамові коаліційного — з участю комуністів — уряду та що ЗСА в найшвидшому часі вивінують південно-в'єтнамську армію в модерну зброю.

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ІНДІРА ҐАНДІ ЗАЯВИЛА в парляменті в Ню Делі, що совєтські достави зброї для Пакістану спричинять погіршення відносин між Індією і Пакістаном. Індійці не вспілі зрозуміти, яким чином Пакістан, який належить до двох військово-політичних колективних союзів з участю З'єднаних Стейтів, одночасно може діставати зброю з Комуністичного Китаю і Москви і вважають, що це виразна протиіндійська політика.

ГОЛОВА ФРАНЦУЗЬКИХ КОМУНІСТІВ ВАЛЬДЕК РОШЕ ВІДКЛИКАВ заповіджену конференцію 14-ох комуністичних партій, задуману у зв'язку з совєтсько-чеським конфліктом. Лідер чеських комуністів Александер Дубчек переконав особисто Роше, що така конференція може тільки ще більше подратувати Москву, як доказ, що демократичні реформи в ЧСР стали причиною розбиття єдности комуністичного руху. Однак французькі, італійські, румунські, юґославські й інші західньо-европейські комуністи зайняли рішуче становище проти втручання Москви до чеських внутрішніх справ.

ІТАЛІЙСЬКИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ ТРИБУНАЛ РІШИВ, що вдова по Беніто Муссоліні має законне право діставати державну вдовичу ренту. Пані Ракеле Муссоліні від ряду років процесується за вдовичу ренту. Вона стала власницею ресторану. Адміністраційний трибунал визнав, що Беніто Муссоліні був впродовж 20 років „на державній службі" і тому його вдозій належить рента.

ЗАКЛИК

ДО УКРАЇНЦІВ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОГО РАЙОНУ НЮ ЙОРК, НЮ ДЖЕРЗІ, КОНЕКТИКАТ

Українці!

Вкоротці, бо вже починаючи від середи 31-го липня, ми — мешканці метрополітального району Ню Йорк, Ню Джерзі, Коннектикат, матимем найбільшу честь і приємність гостити між нами незламного Ісповідника Віри, довголітнього Каторжника за Бога і Батьківщину, неструдженого Первоієрарха Української Католицької Церкви та її патріярхорівного Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа Сліпого.

Наша зустріч та привітання для нього, наша масова участь у влаштовуваних з цієї нагоди імпрезах повинні бути завершенням тих безчисленних виявів пошани, любови та вдячности і відданости, що їх виявили своєму Архипастиреві українці Торонта, Вінніпеґу, Едмонтону, Саскатуну, Оттави і Монтреалю в Канаді та українці Філядельфії, Шикаґа і Дітройту в Америці. Відвідини цього нашого Архипастиря в тих містах і місцевостях були могутнім тріюмфом нашої єдности, нашої сили та нашої відданости всім тим найкращим прикметам і найвищим ідеалам Українського Народу, що їх репрезентує і символізує Блаженніший Кир Йосиф.

Ми, мешканці цієї Метрополії, що є Метрополією світу, повинні з нагоди цих відвідин у нас перевищити все, що досі нашому Архипастиреві-Страдникові виявлено. Своєю масовою участю в привітаннях Їх Блаженства, зокрема, нашою участю у привітанні на міжнародному летовищі Джана Ф. Кеннеді в Ню Йорку в середу, 31-го липня о год. 1-ій пополудні;

Нашою участю в Архиєрейській Святій Літургії у Сінґер Бовл на Виставовій Площі у Флошінґу в Ню Йорку в суботу, 3-го серпня о год. 10-ій перед полуднем;

Нашою участю у Привітальній Вечері в готелі Валдорф Асторія тієїж суботи, о год. 6-ій ввечері;

Нашою участю у Торжественній Архиєрейській Святій Літургії в катедрі св. Патрика в Ню Йорку в суботу, 10 серпня, о год. 11-ій перед полуднем.

За нашою зустріччю та нашими привітаннями для Архипастиря-Страдника слідкують уважно наші приятелі і наші вороги.

Докажімо усім, що Він з нами, а ми з НИМ!

Президент таврує непримиренність в'єтнамських комуністів

Сінсіннаті. — Президент Джансон перестеріг всіх тих американців, які сподівалися, що він, Президент, заключить мир у В'єтнамі. Джансон звернув увагу, що всі, які покладають такі надії, мусять взяти на увагу непримирність і непоступливість другої сторони — Північного В'єтнаму. Покищо Північний В'єтнам не подав на Паризькій конференції ніякого доказу, що він дійсно прагне миру. Президент присвятив справі В'єтнаму велику частину своєї промови, яку виголосив під час бенкету з нагоди річної конференції всіх американських губернаторів. Президент Джансон прийняв запросини прибути на ту конференцію і прилетів туди у вечірньому одязі. Господар, республіканський губернатор з Огайо Джеймс Родес, передав президентові Джансонові пропам'ятну плякету від усіх губернаторів, як доказ признання „за довгу і віддану державну службу". — Президент заявив, що ЗСА не будуть накидати Південному В'єтнамові коаліційного уряду з участю комуністів, ані тим наче не можуть погодитись на накинення Південному В'єтнамові тоталітарного комуністичного режиму. „Буде боротися, як вимагає цього честь і безпека наших вояків" — заявив Джансон. Що стосується внутрішньо - американських справ, то Президент поручав шукання балансу між федеральним правлінням та стейтами. Він звернув увагу, що коли стейти не розв'язують таких проблем, як безробіття, напруження у містах чи здоровні проблеми, то мусить встрявати федеральна влада. Президент виступив рішуче проти всіх спроб розколоти американську суспільність та поручав єдність народу.

У Клівленді від куль снайперів згинули чотири особи

Клівленд. — Чотири особи ,в тому числі три поліціянти, згинули від куль снайперів у негритянській дільниці на сході цього міста у вівторок 23 липня ц. р. Крім того було поранених десять поліцаїв і дві цивільні особи. Стріляли снайпери з автоматичних рушниць, заховавшись на верандах і мешканнях апартаментового дому при Лейквуд Евню. Негайно після стрілянини посадник Клівленду Карл Стокс поінформував телефоном про ситуацію губернатора стейту Огайо Джеймса А. Родеса, який у той час перебував у Сінсінаті на конференції губернаторів і слухав промови президента Джансона. Губернатор доручив ген. С. Т. Дель Корсо відбути конференцію з посадником Клівленду щодо заходів для втримання ладу й безпеки у місті. Виглядів на те, щоб була викликана до Клівленду Крайова Ґвардія, покищо немає, бо урядові чинники не трактують події, як відкритого заворушення. У Клівленді посилено тільки поліційне поготівля і збільшено кількість поліцаїв. Були вбиті й поранені поліцаї в той час, як поліційне авто минало апартаментовий дім при Леквуд Евню. Снайпери кричали, що вони стрілятимуть кожного білого.

Москва переводить нові великі маневри, як натиск супроти ЧСР

Москва. — Совєтський уряд проголосив, що на терені СССР йдуть великі військові маневри, які охоплюють Надбалтику, центральну Московщину, Україну і Білорусь та „південно-західні землі СССР", себто Карпатську Україну ,сумежну з Словаччиною. Ніяких ближчих подробиць про ті маневри ще нема, - не відомо теж, чи дійсно на Карпатську Україну в найближче сусідство Чехословаччини перекинуто нові совєтські збройні сили. Не відомо ще теж, чи остаточно відкликано всі без вийнятку совєтські військові частини з терену Чехословаччини, де вони перебували ще в три тижні після закінчення маневрів держав Варшавського пакту. Московський кореспондент „Юнайтед Пресс Інтернешенел" і юґославської пресової аґенції Таньюґ твердять, що з Москви відлетіла вже делеґація до Чехословаччини — у повному складі 11-членного большевицького Політбюра. Але офіційного повідомлення про це не було ані в совєтській, ані в чеській пресі. Зате в „Ізвєстіях" появилося повідомлення, що задумані маневри Західньої Німеччини з участю американських та французьких частин відкладено на пізніший час. Замість бачити в тому рішенні Західньої Німеччини примирливий жест — „Ізвєстія" накидаються на Атлантійський пакт (НАТО), повторюючи давні наклепи, наче НАТО „змовляється" проти ЧСР і плянує інтервенцію в ЧСР. Знову ж „Красная Звезда" накинулась з лайкою проти чеського міністра військових справ генерала Вацлава Прхліка за його минулотижневий закид, що СССР верховодить у Варшавському пакті: ген. Прхлік вимагав, щоб командантом збройних сил Варшавського пакту був військовик кожної з членських держав Варшавського пакту за ротаційною системою і щоб того пакту не використовувано для політичного натиску проти будь-котрої членської держави.

У В'єтнамі згинув генерал летунства Роберт Ф. Ворлі

Сайгон. — Під час лету розвідувальним літаком згинув тут заступник команданта 7-ої летунської збройної сили ЗСА майор - генерал Роберт Ф. Ворлі. Літак, що ним летів генерал, був обстріляний комуністичними партизанами яких 65 миль на північний захід від Данангу. Пілот літака був вининутий з допомогою спеціяльного влаштування і його згодом врятовано. Сам же генерал згинув у розбитім літаку. Ген. Ворлі був найменований на заступника шефа штабу воєнних операцій летунських збройних сил Пацифіку і мав перейти на це становище з 1 вересня ц. р. На його місце був призначений до В'єтнаму ген. Джордж Бравн, який перейме цей пост уже 1 серпня ц. р. Ген. Ворлі це вже другий з черги американський генерал, який згинув у В'єтнамі. В листопаді минулого року згинув під час лету гелікоптером командант Третьої дивізії Корпусу Морської Піхоти ЗСА ген. Бруно А. Гохмут.

Арабські терористи схопили ізраїльський літак

Альжир. — Група арабських терористів — одні пасажири твердили, що тих терористів було 5, інші, що три — стероризувала залогу пасажирського літака ізраїльської летунської компанії Ель Аль, який летів з Риму до Тель Авіву, та скерувала його до Альжиру. Напасники були озброєні револьверами й ручними гранатами. Один з напасників відсунув ізраїльського пілота, капітана Одеда Абарбанелля, і зайняв його місце. Коли літак приземлювався на летовищі в Альжирі, арабський терорист-пілот викликав на поміч також названого ізраїльського пілота. Літаком типу Боїнґ 707 летіли 40 пасажирів і 10 членів залоги. 19 пасажирів, громадян різних держав, між ними двоє американців жидівського роду, альжирські власті звільнили й відіслали літаком до Парижу. 21 ізраїльських громадян - пасажирів та 10 членів залоги альжирські власті притримали. Тому, що Альжир ставиться дуже ворожо до Ізраїлю і не визнає навіть тамошнього теперішнього воєнного перемир'я, можна сумніватися, чи швидко звільнять ізраїльців та чи звернуть ізраїльський джетовий літак. Арабська терористична організація „Народний фронт для визволення Палестини" призналася, що це вона зорганізувала те схоплення літака, й звернулася до альжирського уряду з закликом — затримати літак і ізраїльських пасажирів, як закладників, відповідальних за долю і волю арабських патріотів, схоплених в Ізраїлі.

„Конґрешенел Рекорд" приділив 12 сторінок матеріялам про Тиждень Поневолених Націй

Вашингтон. — В урядовому виданні „Конґрешенел Рекорд" з 17 липня 1968 р., починаючи від сторінки 68-64, опубліковано багато матеріялів, пов'язаних із відзначуванням Тижня Поневолених Націй в ЗСА. Ці матеріяли розпочинаються текстом великої промови конґресмена Мейкела Флада, з нагоди проголошення державного закону про щорічні відзначування в липні „Тижня Поневолених Націй". Конґресмен М. Флад звернув увагу на китайсько-російський імперіялізм у світі, як на головного ворога вільного людства. Промовець долучив відповідні копії документів: Проклямацію Президента Л. Б. Джансона про Тиждень Поневолених Націй, тексти понад 20 проголошень Тижня від імени губернаторів стейтів та посадників великих міст, лист від Відділу УККА з Огайо та багато інших. Надруковано також повний текст промови президента УККА д-ра проф. Л. Добрянського у Вашингтоні, промову сенатора Т. Дадда, відповідні документи з англомовного „Українського Квартальника", видання УККА, Маніфест Організації Американців, що походять із країн Східньої та Центральної Европи, загарбаних Москвою, та ін. У тих документах і промовах часто згадується про колоніяльний стан України й ін. „республік" в СССР, про переслідування української інтелігенції, літераторів і мистців, про спротив українського народу комуністичній диктатурі, русифікації тощо. В серії копій офіційних документів опублікована також програма Тижня Поневолених Націй у Ню Йорку, опрацьована Комітетом Тижня Поневолених Націй, під керівництвом судді М. Троя.

Привітаймо достойно Верховного Архиєпископа

ЗАКЛИК ПРЕОСВЯЩЕННОГО КИР ЯРОСЛАВА ГАБРА,

Єпископа Єпархії св. о. Миколая в Шикаґо

Високопреподобні і Всечесні Отці, Мої Дорогі Вірні!

Зближається великий день . . . день 26-го липня ц.р. в котрому матимемо честь і шану склонити свої голови перед Первоієрархом Української Католицької Церкви, Верховним Архиєпископом Йосифом Сліпим.

Запрошений Єрархією нашої Філядельфійської Митрополії, Владика - Ісповідник ласкаво погодився відвідати більші релігійні скупчення тут в Америці. Ця небуденна історична подія радістю наповняє наші серця і викликає у кожного українця - католика почуття вдячности Божому Провидінню за те, що зберегло Великого Мужа і дозволило йому по всіх муках та стражданнях переслідуваної Української Католицької Церкви на рідних землях бути наочним свідком її буйного розцвіту на американському континенті.

У Християнській покорі і братній любові вітатимемо новітнього Мойсея, Ісповідника Віри, своєї Церкви та свого народу. Наші внутрішні міжусобиці, якого б характеру не були, не можуть стати перешкодою дня. Зі свого боку ми доложимо всіх зусиль, щоб зникли у нашій громаді всі недотягнення та непорозуміння, та щоб з духом Ватиканського Собору Другого у нас запанувала назавжди єдність, любов і згода. Спільними зусиллями, мої дорогі, зустрічатимемо цей день для слави Бога та добра Українського Народу.

Багато з-поміж нас ставить собі питання: в який спосіб ми могли б якнайкраще привітати цього Найдостойнішого Гостя?

Масові зустрічі, приявність на Архиєрейській Святій Літургії, концерті і бенкеті являються одною з традиційних форм такого привіту; але наймилішим споминам для Його Блаженства буде маніфестація живучости нашої віри та прив'язаности до своєї Церкви і обряду.

В цей радісний день відвідин Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого нехай не забракне поміж нами нікого, хто не приступив би до св. Трапези в наміренні Святішого Отця, переслідуваної Української Католицької Церкви на рідних землях, страдального Українського Народу, та в наміренні Блаженнішого Кардинала Йосифа Сліпого.

Ще раз прошу всіх Вас, усі наші Організації: церковні, громадські, політичні, суспільні, та всю українську молодь, зорганізовану у різних організаціях церковних і громадських, взяти активну участь у цьому великому Історичному Святі.

Нехай Всевишній Господь благословить цей день — день радости, день синівської відданости і любови нашому найдорожчому Архиєреєві Верховному Архиєпископові Кардиналові Йосифові.

† **ЯРОСЛАВ, Єпископ**

Шикаґо, 14 липня 1968 р.

Програма відвідин Кардинала Йосифа в Шикаґо

В п'ятницю, 26 липня ц. р., в год. 1-ій по пол., Його Блаженство Кардинал Йосиф, у товаристві всіх Владик, прибуде на летовище О'Ґера в Шикаґо. На летовищі відбудеться коротка програма привітання.

Цього дня, в год. 7-ій веч., у „Шерман Гавз" відбудеться вечеря-зустріч Його Блаженства із священиками Епархії св. О. Миколая.

В суботу, 27 липня ц. р., в год. 7:30 ранку, в катедрі св. О. Миколая, Його Блаженство відслужить Св. Літургію для шкільних дітей і молоді, а в год. 12-ій вполудне, в авдиторії катедральної школи св. О. Миколая буде зустріч з молоддю. В год. 7:30 веч., в „Оркестра Гол", відбудеться врочистий концерт у пошану Найдостойнішого Гостя.

В неділю, 28 липня ц. р., в год. 10-ій ранку, у Ґрент Парку, буде відслужена врочиста Архиєрейська Соборна Св. Літургія, з участю всіх наших Владик із Канади і ЗСА.

Цього ж дня, в год. 4-ій по полудні,в університеті Лойоля, в залі Маркет, відбудеться церемонія вручення Його Блаженству почесного докторату.

Торжества в неділю закінчаться величавим бенкетом у великій балевій залі готелю „Шерман Гавз".

Наступного дня, в понеділок, 29 липня ц. р., в год. 11-ій перед пол., Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф матиме приватну зустріч з Його Еміненцією Кард. Дж. Коді, в відтак із посадником міста, Дост. Р. Дейлі.

В год. 2-ій по пол. Його Блаженство відлетить літаком до Дітройту, Миш., де цього дня, в год. 7:30 веч. у Кобо Гол буде відслужений врочистий Молебень, а наступного дня, у вівторок, 30 липня ц. р., в цьому ж самому місці Кобо Гол буде влаштований о год. 8-ій веч. врочистий бенкет на пошану Його Блаженства.

Українці й АБН демонстрували проти Косиґіна у Швеції

Стокгольм. (АБН)) — Під час візити російського колоніяльного дектатора Алексєя Косиґіна в Швеції в днях 11-13 липня 1968. Центральний Комітет Антибольшевицького Бльоку Народів та зокрема Українська Делегація до АБН улаштували спільно з швецькими організаціями Юнікоміте і Демократичний Аліянс різні протиакції. Метою було виявити російський ґеноцид в СССР та завойовницькі заходи Москви супроти народів в т. зв. сателітних країнах. Дальше, в цю акцію входило показання визвольної революційної боротьби поневолених націй, нескореної інтелектуальної творчости інтеліґенції в Україні, переслідування, заслання, терор та злочини москалів і цілого колоніяльного апарату. Українська делеґація в складі мґра А. В. Бедрія та інж. Г. Кузя при допомозі лотишів, словаків, білорусів, естонців змогла провести обширну роботу.

11 липня Демократичний Аліянс — шведська організація молоді — зорганізував в середині міста на великій площі протестаційне віче проти Косиґіна ,в якому взяло участь 2 до 3 тисячі осіб. Між шести промовцями був *(Продовження на стор. 5-ій)*

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 — Jersey City, N.J. 07303

Право на вибір війни

Світова Рада Церков, яка охоплює 237 різних, здебільша протестантських і православних віровизнань, прийняла в минулому тижні на своєму конґресі в Упсалі у Швеції резолюцію, яка дозволяє одиницям відмовлятися від участи в „деяких" війнах. Це рішення, мабуть, не матиме великого практичного значення, однак трудно примиритися з прицилом, щоб окремі одиниці мали право вирішувати, котра війна „правильна" й котра „неправильна" й у котрій треба брати участь та коли можна від такої участи відмовитись.

До найбільш яскравих доказів моральної розпряжности належать такі явища як палення рекрутаційних карток, демонстрації проти ведення війни у В'єтнамі, „міжнародний суд" над „воєнним злочинцем" Линдоном Джансоном з ініціятиви Нобелівського лавреата Бертранда Рассела, міжнародні організації для сприяння дезерції з американської Армії і т. п. Комуністичний штамп видний на всіх жалюгідних авантурах. Таврюючи тільки Америку за „брудну" В'єтнамську війну всі ті демонстранти ніколи ні одним словом не засуджували й не згадували про те, хто власне її розпочав і спровокував, ні одним словом не таврували кривавого терору В'єтконґу проти цивільного населення.

По тій самій лінії пішла Світова Рада Церков. Згадана її резолюція, яка має на увазі В'єтнамську війну, насправді уповноважує кожну одиницю, щоб вона ставала суддею власного уряду, який приймає рішення з ділянки війни-миру. Очевидно, що це перевертає коміть головою устійнений від віків правопорядок, що для кожного народу, для кожної держави обов'язковими є постанови леґальної влади. Постанова Світової Ради Церков, установи, яка повинна би дбати за престиж авторитетів, заперечує авторитет державної влади. Водночас, та сама Світова Рада Церков мовчала і мовчить про всі злочини, доконувані большевицьким та іншими комуністичними режимами, вона „не знає" про ті злочини. Але куди логічнішою була б резолюція з моральним виправдуванням спротиву теророві злочинної комуністичної влади.

Комунізм — комунізмом

Світова преса повідомила, що в Італію нелеґально перейшли з Юґославії чотири особи — найновіші політичні втікачі з країн, поневолених комуністами: права політичного притулку попрохали в Італії молода румунська родина і два польських механіки.

Останнім часом багато говориться про зміни в країнах — сателітах Москви, про тенденції тих країн відходити далі й далі від московського імперського „центрального керівництва". Це відповідає правді. Для прикладу, війська сателітної Румунії, члена Варшавського пакту, не брали участи в останніх маневрах того московсько - комуністичного військового об'єднання. Або інший приклад: Юґославія устами Й. Тіта нещодавно заявила Москві: „Залиште нас у спокою". Або ще один приклад: альбанське радіо передає різкі антиросійські програми для СССР. Таких прикладів є значно більше. І все таки — громадяни тих країн втікають за кордон, до країн вільного світу, бо їхніми країнами, чи вони вірно віддані Москві, як Болгарія, чи вони відходять від неї, як Румунія — все одно керують комуністичні партії. У сателітній Польщі, якщо поминути найновіший розвиток подій в Чехо - Словаччині, вже деякий час існує найбільша в сателітних країнах свобода слова. Польські письменники не мусять писати таких од комунізму, як, прикладом, українські. Польські письменники, малярі, кінематографісти в деяких творах цілковито відходять від так зв. „методи соціялістичного реалізму", себто прикрашування убогого життя під тоталітарним режимом, фотокопіювання в малярстві, притримування реалізму й натуралізму в кіні тощо. Однак, за останні три місяці уряд Ґомулки позбавив праці в університетах і високих школах багатьох професорів, які висловлювали відверто свої думки про Москву і туманний комунізм. У Польщі урядово заборонено виставляти низку театральних п'єс патріотичного змісту, навіть „Дзяди" А. Міцкевича, написані в минулому столітті. У тій же Польщі Католицька Церква змушена постійно відбиватись від нападів комуністів. Тому, стверджуючи зміни в деяких сателітних країнах, не можна забувати, що ними керують комуністи, а де вони є, там немає і не може бути свободи.

Богдан Галайчук

УРУҐВАЙСЬКА ДЕМОКРАТІЯ ПЕРЕД ІСПИТОМ ЗРІЛОСТИ

(2)

Ситуація вимагала радикальних рішень, що в засаді можливе в Новому Світі, де найбільш поширені республіки президентського типу, на зразок ЗСА. Та Уруґвай не мав одноособового голови, а дивовижну колективну президію з 9-ох осіб, нездатну до дій. Щойно у висліді конституційної реформи 1966 р. здійснив Уруґвай континентальну схему, так, що вже врешті-решт має президента „як люди". Країна мала щастя знайти у першому президенті, генералові Гестідо, людину на висоті завдання. Після його смерти наслідник, д-р Пачеко Арeко, виявив ще більше енерґії й почуття відповідальности, він взявся розчищати уруґвайську Авгієву стайню рішуче, не оглядаючись на задні колеса. Однак, його заходи в и к л икали спротив опозиції, яка заповіла атаку проти нього в Палаті Послів на 27 червня. Але того дня прийшли до парляменту лише самі опозиційні посли, бо більшість збойкотувала засідання, щоб не було кворуму і не було змоги критикувати президента. Після такого дискретного вотум довір'я, Пачеко Арeко перейшов до чолової атаки. Щоб спинити інфляцію, він заморозив ціни і платні. Пачеко Арeко взявся за купців, котрі самовільно підвищують ціни.

Проти замороження платень зареаґували страйками унії транспортовців та банковців; вийшли на вулиці і силоміць спиняли міські автобуси. Тоді президент проголосив вийнятковий стан і мобілізацію персоналу державних підприємств. 500 банковців, які застрайкували, були засуджені на 5 днів арешту, який відбувають по черзі — і приїздять до банків під сторожею.

Крок ризиковний, бо існувала небезпека, що змобілізовані масово не підчиняться мобілізаційному наказові, а коли дійде до загострення, годі буде розраховувати на слабо платну поліцію. Та покищо все йде щасливо: не підкорився мобілізації лише один юнійний провідник, телефонічний урядовець.., Володимир Турянський, який десь скривається, і міністерство оборони проголосило його звичайним дезертиром. 30 уній, що не належать до скомунізованої Національної Конвенції Праці, проголосили солідарність з урядом, а унія працівників державної рафінерії нафти наказала своїм членам повернутись до праці. Дотепер рафінерія не діє, військо береже її проти саботажів; потрібні матеріяли дістає Уруґвай з Арґентини. Так розвіваються пляни безтермінового генерального страйку, про який думала Генеральна Конвенція Праці.

Президент вийшов переможно з першого зудару з тією унійною централею, і буде продовжувати боротьбу аж до повної капітуляції противника, відмовляючися від переговорів з нею. Зате велику готовість до тих переговорів проявляє віце-президент д-р Альберто Абдулла, якого звуть у пресі романтиком - народовцем, але якого краще можна окреслити як безвідповідального демагога. Ходили навіть поголоски, що пробуватимуть усунути „злого" Пачека Арeка, щоб президентура перейшла автоматично на „добрягу" Абдуллу. Небезпека мала, бо престиж Пачека Арeка зріс у висліді еволюції на страйковому фронті та після його відвідин в Буенос Айресі, де він підписав 9 липня кілька договорів з Арґентиною вигідних уруґвайському господарству.

Тому, що унійний тиск слабне, переходить до атаки інший, контрольований комуністами, сектор — університетський. С п ецифічною формою „революційної боротьби" на вулицях Монтевідео є спинювання автобусів, що утруднює доступ до варстатів праці, хаотизує життя й дратує публіку. Дотепер у тій формі боротьби спеціялізувались урядовці банків, зокрема державних: вистачило, щоб персонал двох - трьох банків (а вони всі у центрі) вийшов на вулицю, і вже припинявся вуличний рух. Тепер це неможливе з огляду на мобілізацію, тому студенти пробують виручити банковців. 11 липня студенти медичного факультету вийшли на вулицю і спиняли автобуси, які не могли доїздити до порту. Дійшло до перестрілки, в якій був поранений один студент. Хто стріляв — важко ствердити; обидві сторони обвинувачують одна другу. Поліція оточила факультет, щоб, не порушуючи університетської незайманости, перевірити студентів, коли виходитимуть. Студенти боялись вийти, але врешті - решт мусіли, бо зголодніли. Комуністи, комунофіли і поплентачі підняли крик: як, мовляв, поліція осмілюється чатувати на „бідних хлопців" і змушувати їх до капітуляції голодом? Це недемократично, негуманно, незгідно з конституцією, з Деклярацією Прав Людини і т. п. Збільшувався натиск на президента, небезпечний на континенті, де університет є священним „табу", навіть коли перетворився на комуністичну фортецю!..

Пачеко Арeко протиставиться твердо, усвідомлюючи, що йдеться про „бути чи не бути" демократії. Щоб уруґвайська демократія, поруч чілійської, найтривкіша в Південній Америці, могла втриматися, вона мусить прийняти виклик сучасної доби, не може служити за параван для неминучого господарського банкрутства, а ні для червоної субверсії. В іншому випадку Уруґвай мусітиме піти слідом Арґентини, щоб врятуватися від катастрофи. Це підкреслив президент у декреті з 27 червня, обґрунтовуючи свої повновласті, на основі яких заморозив ціни й платні та мобілізував персонал державних підприємств.

Д-р Ю. Шумовський

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ

(2)

У цьому ж часі Київська Братська Школа злилась з Лаврською школою митрополита Петра Могили в одну ще важливішу з наукового погляду інституцію, в так зв. Києво - Могилянську Колеґію чи Академію. Митрополит Петро Могила, найвидатніший церковно - освітній діяч XVII ст. в Україні був сином князя (господаря) Волощини і Молдавії. Перебувши, як польський військовик, кампанію і битву з турками під Віднем 1621 р., та отремавши освіту у Львівській Братській Школі, був вибраний на катедру митрополита київського та галицького. Дипломат, учений і богослов, був відомою особою в цілій Західній Европі. Був стійким оборонцем прав Церкви, реставратором старовинних святинь (Софія, Києво - Печерська Лавра в Києві та ін.), підтримував розвій друкарства, малярства, архітектури, письменництва, освіти, шкільництва тощо і був ініціятором злиття двох — братської і лаврської шкіл в Києво-Могилянську Академію. Ця найвища школа XVII ст. на Україні стала осередком освіти й науки не тільки для української землі й народу, але й для Росії, Польщі, Молдавії, Волощини, Чехії та інших народів і держав. Це був осередок боротьби з національним і соціяльним гнобленням народу шляхетською Польщею. Прийнявши ім'я свого основоположника П. Могили, отримала указом Петра І, царя Московського титул „академії", яка з 1819 р. була переорганізована в Київську Духовну Академію. На початку XVIII ст. Києво - Могилянська Академія була єдиним учбовим закладом, де викладались не тільки духовні, але й світські науки. Як виховники так і професори носили чернечі одяги, в стінах академії панувала духовна атмосфера.

В Києво - Могилянській Академії вчились у 17 ст. діти козацьких старшин, шляхти, духовенства, заможних міщан та бідні діти, для котрих існувала спеціяльна бурса чи гуртожиток, в якій на початку XIX ст. проживало понад 500 студентів. В той час в Києво - Могилянській Академії, крім богословських наук, навчали майже всі світські науки: фізику, математику, астрономію, філософію та й навіть природознавство, медицину. В філософсько - богословських науках помічався вплив тодішнього Заходу, це є вплив навчання Томи з Аквіну, т. зв. „томізму". В протилежність цьому в академії відчувався рух реформаторський і освітній, представником якого був український вчений, педагог і проповідник — Феофан Прокопович.

В Києво - Могилянській Академії вийшли праці з історії та літератури, як, наприклад, „Сінопсіс" І. Гізеля, Ф. Сафрановича (іст. Хроніка), І. Ґалятовського, Л. Барановича та інших (літературні твори). При Академії існувала величезна бібліотека, яка збиралась понад 150 літ та згоріла у 1780 році. Тут розвивався і театр з його віршованими шкільними драмами, хор-капеля тощо. Тут же творили відомі композитори Бортнянський, Березовський, А. Ведель, які керували вже тоді музичною капелею з понад 100 осіб. Звідси почало розвиватись і образотворче мистецтво. В Києво - Могилянській Академії училось багато молоді з Галичини, що спричинилось до національного і політичного поєднання цих двох частин України, Західньої і Східньої. Але не тільки українські діти Східньої чи Західньої України вчились в цій Академії, було багато студентів з Болгарії, Сербії, Молдавії, Греції, Арабських країн та Західньої Европи. До академії були залучені найкращі наукові сили України. Тут вчились відомі медики Н. Амбодик-Максимович, П. Калинський Галита, Квятковський, фізіолог Д. Велланський, археолог - історик М. Бантиш-Каменський. Академію цю закінчили: гетьман І. Самойлович, О. Безбородько, П. Заводовський, А. Милорадович. Учнями Академії були наш знаменитий філософ Григорій Сковорода, російський вчений М. Ломоносов, Іосаф Білгородський, син Андрія Горленка і правнук Лазаря Горленка, члена військової ради Богдана Хмельницького.

Вчені і професори спричинились до поширення культури і освіти в Росії. Так, наприклад, Степан Яворський і Теофан Прокопович були помічниками царя Петра І в проведенні його реформ в Росії. Московська Слов'яно - Греко - Латинська Академія була зорганізована з допомогою науковців Києво - Могилянської Академії. Ректорами та професорами багатьох духовних семінарій, вищих шкіл в Росії і на Україні були здебільшого вихованці Академії. Історичною і головною заслугою Києво - Могилянської Академії було й те, що вона зберігаючи і розвиваючи національну культуру, витривала в боротьбі з польонізацією українського народу і була духовним і культурним джерелом для багатьох поколінь великого Українського Народу і для його сусідніх народів.

(Кінець)

112 НАЗВ НОВИХ ПІДРУЧНИКІВ ДЛЯ ШКІЛ

„Радянська Україна" з 16 липня повідомила, що в Україні „вже виконано плян випуску підручників для загальноосвітніх шкіл на 1968-69 навчальний рік. Випущено 112 назв книг. Їх загальний тираж — 33 мільйони 625 тисяч примірників". У вістці не пояснено, з яких причин знову переписали так багато шкільних підручників і скільки з них вийшло російського мовою для українських учнів.

ЗВЕРНЕННЯ

ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ДЕМОКРАТИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ В ЗСА КОЛ. РЕПРЕСОВАНИХ УКРАЇНЦІВ СОВЄТСЬКИМ РЕЖИМОМ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА БАТЬКІВЩИНІ У ЗВ'ЯЗКУ З 35-ЛІТТЯМ ШТУЧНОГО ГОЛОДУ В 1932-33 РОКАХ

Дорогі брати-українці!

Захопивши владу в колишній Російській імперії, комуністична партія обіцяла нову форму людського співжиття на ліпших соціяльних і національних засадах. Минуло вже півстоліття — достатній час, щоб співставити обіцянки і дійсність та зробити висновки про цей т. зв. соціялістичний експеримент. Підставою для такої аналізи повинен би бути звіт з діяльности режиму, що панує на тому терені, але, знаючи його характер, було б наївно сподіватися на опублікування справді об'єктивних даних. Навпаки, комуністичний режим у СССР та його аґентура в Україні використали дату 50-річчя т. зв. Жовтневої революції для демагогічної пропаґанди всередині СССР і назовні, щоб приховати свої провали і заставити довірливих людей беззастережно приймати майстерно препаровані дані про свої „досягнення". Тому годі шукати в ювілейних публікаціях і звітах режиму хоч згадки про злочини, помилки й невдачі, або про мільйони людських жертв, ціною яких ті досягнення здобуто.

Цинізмом переповнені вихваляння комуністичних диктаторів індустріялізацією й технологічним прогресом, за які народ заплатив мільйонами каторжан, руїною моралі й родини, жалюгідним животінням у безправ'ї й безпросвітних злиднях, що ослаблювали біологічну субстанцію народу . . .

І хто ж із світових авторитетів посміє тепер доводити, що криваві розправи режиму, терор і знущання над гідністю людини, страждання мільйонів людей по концтаборах і застінках ЧК-МДБ опускаються чи виправдовуються його уявними здобутками? Де ж той суддя, який мав би моральні підстави визнати „балянс" діяльности комуністичної диктатури за позитивний?!

У своїй ювілейній пропаґанді комуністичний режим наголошував, що всі його здобутки спрямовані на поліпшення життя „вже щасливих" громадян СССР. „Все для людини!" — без угаву звучить на засобах комунікації: в пресі, радіо, телевізії. Але світ знає, що це є лише спосіб відвернути увагу громадської думки від дійсного стану і справжньої дальшої мети режиму — втримання червономосковської імперії і зміцнення в ній партійної диктатури та її зовнішньо-політичних впливів.

Тотальну іґнорацію прав, інтересів і самого життя людини під комуністичним режимом найвиразніше доводить загальновідомий факт штучно зорганізованого ним голоду в Україні в рр. 1932-33, від якого загинуло 7 мільйонів невинних людей, переважно селян разом із жінками й дітьми. Цей голод понизив також приріст населення та послабив фізичну витривалість наступної ґенерації. Виразним потвердженням того, що голод був організований комуністичною партією свідомо, є такі слова провідного комуніста, секретаря Дніпропетровського Обкому партії Менделя Хатаєвича: „Треба було аж голоду, щоб показати селянам, хто тут панує. Це коштувало нам мільйони людських жертв, але колективний спосіб господарювання закріплено. Війну виграли ми!" Ось як виглядає на практиці „піклування" людиною в комуністичному СССР!

Теперішні комуністичні вожаки можуть сказати, що Сталін наказав створити голод. Одначе, ще й дотепер есесівських убивць і прислужників гітлерівського режиму віддають під суд і карають. Чому ж досі не судили Кагановича, Молотова, Хрущова та ін., що були наказодавцями й виконавцями голодового терору в Україні? Чому комуністична партія й досі не засудила масового вбивства людей штучним голодом? Чому й досі, протягом 35-ти років, не появилося в СССР жадної статті чи літературного твору хоч із згадкою про голод? Для нас зрозуміло чому — тому, що злочинець завжди намагається приховати свій злочин. Компартія в СССР, тримаючи цю небезпечну тему під забороною, сподівається, що український народ забуде про страхіття штучного голоду, яке обтяжує компартію нечуваним в історії злочином.

У 35-ту річницю штучного голоду Головна Управа Демократичного Об'єднання кол. Репресованих Українців Совєтським режимом звертається до Вас, брати - українці, з цим зверненням - пригадкою. Ви не мали змоги повідомити вільний світ про голодовий ґеноцид. Це зробили ми, видавши у 1945-55 рр. два томи Білої Книги про чорні діла Кремлю англійською мовою, в яких зібрано документи й численні свідчення українців, що перетерпіли голод і втратили тоді близьких родичів. Книги ці розійшлися по світу й є нашим пам'ятником жертвам голоду.

Згадайте й Ви в ці сумні роковини наших дорогих мучеників! Пригадайте опухлих з голоду, пригадайте тих нещасних, яких не встигали хоронити, згадайте випадки людоїдства, опустілі хати й спустошені селища . . . Український народ не сміє викреслити із пам'яті імена померлих родичів та імена тисяч Ієрархів, священиків і мирян Української Автокефальної Православної Церкви, діячів української культури й господарства, знищених мечем комуністичного молоха, який у минулому нищив ліпших синів українського народу та який тепер жорстоко розправляється з нашими братами, що мають сміливість домагатися свободи й відстоювати національні інтереси українського народу.

35-ліття штучного голоду припадає на 1968 рік, який Об'єднані Нації проголосили Міжнародним Роком Прав Людини. На Конференції Оборони Людських Прав у Тегерані брали участь делеґації від СССР та УССР, бо в 1948-му році представники СССР і УССР, як членів Об'єднаних Націй, лицемірно підписали відповідну деклярацію. Адже саме в СССР ось уже 50 років населення перебуває в умовах безправ'я і терору. Дуже дивно, що вільний світ толерує таке знущання над засадами гуманности й демократії. Дорогі брати! Ми з радістю й гордістю спостерігаємо життьову силу Українського Народу та його зусилля до збереження національної самобутности, за права рідної мови і культури.

Ми віримо, що в Ваших серцях зберігається заповіт духового Провідника нації — Тараса Григоровича Шевченка, що „у своїй хаті своя воля . . ."

Ню Йорк, в липні 1968 року

Павло Семеник

ОБРАЗИ ІЗ СТАРОЇ І НОВОЇ ГРЕЦІЇ

(3)

Спосіб споживання страви у Греції особливий: гості нахиляють голову низько над тарілкою, чути шум, гамір. Це не лише прийнятий звичай — цього вимагають. Постогнують із задоволення, голосно цмокають; гість набирає макарони вилками, але нараз може теж відкинути із лоскотом вилки, хватає хліб, скубе на шматочки і їсть, вкидаючи в уста. Коли макаронів вже геть поменшало, тарілку обтирають хлібом.

Захоплення, сміхи, виголошування тостів. Тости зміняються від риторично-декламаційних до жартівливих. „Співати! співати!" домагається гість, що сидить на почесному місці. Цей заклик відноситься до заручечної. Лунає удар вилками, інший гість називає наречену по імені. Звичайно грецька дівчина має гарний голос, вона вдосконалює собі його при збиранні оливок. Наречена спускає очі вниз, але зараз же підводить їх, дивиться на присутніх і починає співати. Зміст її співу: сніги тануть у горах, падуть роси, розквітають квіти. Викликання весни. Коли заручениця скінчила співати — її оплескують. Кожен сидить мовчаливо, наче глибоко зворушений. Опісля співає вона прастару народну пісню про героя Барбу Янні; всі долучаються до співу, вдаряють руками об стіл.

Пополудні обряд заручин — обмін перстенів. Гості оточили відданицю. Прийшов сільський священик, заінтонував обрядову пісню, заложив перстені на палець молодої та молодого. Обоє випивають по скляночці вина.

Похорони. Жінки прилагоджують спеціяльний хліб для похоронних обрядів, званий „колива". Присутніх частують увесь час кавою і коняком. Перед похороном і під час похоронної відправи варять страви. Гранатні овочі вживають теж для приготовлення похоронної їжі. Та найважливішою їжею на похороні це „колива". Пшениця — це життя, вічна надія. Кругом покійника, довкола гробу всі їдять „коливу", себто сприймають головну підтримку життя — хліб. Цей хліб, то вироблені у формі хліба зерна пшениці. Хто сіє пшеницю, знає як її сіють, знає, що вона виростає, достигає ,що її жнуть, що знову сіють і так далі в нескінченість. Себто — цілий цикл життя.

Приготовляють усі похоронні страви — жінки. Насамперед сортують зеренця пшениці. Висипають у решета, оглядають к о ж нісеньке зеренце, пересувають їх малесенькими палочками на дві купки: добрі та злі зерна. Тяжка це робота. Часом жінки плачуть при ній, часом балакають. Їх пальці такі вправлені в тій роботі, що ні одно зеренце не попаде у невідповідне місце. В одну мить завважають недобре зерно. Коли так сортують зерна, виглядає наче б пшениця ожила, вона вертиться, котиться, обертається, совається, підскакує. Коли пшеницю перебрали, зсипають її у скринку. Пересортоване зерно висипають у діжу з водою, там воно намокає дванадцять годин. Тепер це зерно подобає на ґалярепу. Добре зерно падає на дно, якщо й залишилося б яке лихе зерно, воно сплине на поверхню води. Коли пшениця вже добре вимочилася, себто є готова, її варять і відціджують, поки не зійде вся вода. Тепер починається властиве прилагодження похоронної „коливи": додають цинамону, родзинок, січених мигдалів і гранатові зернята. Сок із гранатових зерня́т кольору крови. Земляна підлога заллята кривавим, липким соком, приваблює мухи. Одні жінки лущать мигдали, другі краять їх, треті січуть. В цю масу насипають багато мілкого цукру, місять те все і формують у вигляді овального бохонця хліба, зверха щераз посипають цукром. Решту маси вкладають у паперові торбинки, на яких ставлять знак хреста зеленавим чорнилом. Радяться, хто має дістати, а хто ні таку торбинку. Починається прибирання „коливи". В цю масу втискають круглі, тверді сріблисті цукорки, що подобають на численні моргаючі оченята. Посередині ставлять срібний, наче мережаний хрест, а під хрестом перші букви імена та прізвища покійника, під ними церковно-слов'янські букви, що означають Ісуса Христа. Присутні хвалять, оплескують цей мистецький твір. У „коливу" застромлюють чотири свічки, їх засвітять у церкві, коли дяки почнуть співати.

Внесли ночви в кухню, муку, оливу жінки вимішали тісто. Стали бити п'ястуками засукавши рукави, тачають його на столі, розтягають, піднімають угору, покраяли у чотирокутники, кладають у форми. Діди наносили дров, підпалили вогонь у „форносі" (печі). Лавровий вінок прикрасили хрестом і хвилястим, звиваним папером.

У труну дають білесеньке простирало, кругом мережане, покійника знімають із „масстату" і кладуть у труну, на груди його ставлять кипарисовий хрестик, труну забивають цв'яхами. На верху труни прикріпляють циновий хрест.

Жінки починають голосити. Священик закладає епатрахиль, мовить молитви. Уставляються до похоронного походу, священик підносить хрест, співають похоронну відправу, притишеним голосом, як вийшли з труною із хати. Дзвонять церковні дзвони. Посередині процесії жінка несе похоронний хліб „коливу" на срібній таці. В церкві під час похоронної відправи засвічують чотири свічки, що застромлені в „коливі". Всі люди йдуть по свічки, засвічують їх. Після відправи кожний гасить свою свічку. Процесія ступає мовчки на цвинтар, зупиняються біля свіжого гробу. Скінчилася похоронна відправа, священик кинув грудку землі, гріб засипали, викінчили. В головах гробу поклали цю солодку „коливу". На гробі уставили малесеньку капличку з цегол. У ній помістили святий образець, за склом світиться лямпадка. Голосно плаче рідня покійника, чорно зодягнені жінки оточили гріб. Люди зібралися навколо „коливи", руки всіх сягають по неї, кожний дістає свою частючку, кожний піднімає до уст...

(Кінець)

ПРАВНИК-АРИСТОКРАТ

(У 25-річчя з дня смерти адвоката д-ра Михайла Волошина)

Українська адвокатура на Західних Землях України несла весь тягар праці в політичному й громадсько - економічному житті. Не було ділянки, в якій не була б слідна праця адвоката чи правника. Згадати б прізвища адвокатів, які були стовпами нашого політичного чи економічного життя: д-р Кость Левицький, д-р Дмитро Левицький, д-р Володимир Охримович, д-р Степан Федак, д-р Е. Олесницький, д-р Філип Евин, д-р Володимир Старосольський, д-р Михайло Волошин, д-р Лев Ганкевич, д-р Володимир Загайкевич, д-р Іван Макух, д-р Степан Витвицький (пізніше Президент Української Народньої Республіки в екзилі), радник суду Теодор Ро[illegible]ковський, д-р Микола [illegible], д-р Антін Горбачевський, др Корнило Троян та інші, які пізніше своїх співробітників - концпієнтів передавали вже як адвокатів для праці українському народові (д-р Кость Паньківський, д-р Степан Біляк, д-р Михайло Росляк та інші).

Коли згадуємо про ці визначні одиниці з нашої палати, слід відмітити адвоката д-ра Михайла Волошина і підкреслити головно ті його притаманні прикмети, які оставили свою печать на всіх його не лише співробітниках, але й тих, яким постійно служив своїми радами. Блискучий промовець, оборонець у політичних процесах, борець за права української мови в судівництві, довголітній секретар Палати Адвокатів у Львові, займав керівні пости чи не у всіх інституціях та установах: довголітній синдик Земельного Банку й інших центральних установ, членами могутньої економічної твердині „Маслосоюз" і Ревізійного Союзу Українських Кооператив. Український Січовий Стрілець та комендант Станиці УСС у Львові, любитель музики і співу, довголітній дириґент славного „Бояна" у Львові, людина сильного характеру, аристократ духа і поведінки в повному цього слова значенню, загально люблений і шанований адвокатами, а передовсім співробітниками його канцелярії, до яких належали визначні опісля адвокати, чи учені: як д-р Юліян Лещій, д-р Степан Булак (тепер в Канаді), доцент Інсбрузького Університету, тепер професор Університету в Блюмінґтоні — д-р Юрій Фединський, д-р В. Чавс і автор цих рядків.

Втішався д-р Михайло Волошин великою пошаною серед своїх колеґ по професії, які кожного року в день св. Михайла 21-го листопада складали йому побажання. До них належали: през. д-р Кость Левицький, д-р Лев Ганкевич, д-р Володимир Старосольський, д-р Євген Щуровський, о. пралат Леонтій Куницький, інж. Юліян Павликовський, д-р Кость Паньківський і автор цих рядків з „уряду" — як довголітній концпієнт, а опісля адвокат.

Ці зустрічі в гостинному домі д-ра М. Волошина були, так би мовити, „показовими лекціями" політичного такту і толеранції, бо на них обмірковувалось та порушувалось багато справ з нашого політичного життя. Сам д-р Михайло Волошин був членом ЦК УНДО. У своїй твердій прямолінійності ставав прикладом в нашому політичному житті та тішився пошаною навіть у своїх партійних противників, які цінили в ньому, безприкладне джентелменство.

1939 року був змушений податися на Захід і це переживав болюче. Вернувшись з першої еміграції до Львова вже з підорваним здоров'ям, включився знову в працю адвокатську, однак не довго нею втішався, бо часи перебуті на першій еміграції та руїна усього національного дорібку, над якою дуже уболівав, перервала нитку його трудящого життя, і літом 1943 року перестало битись його благородне серце. Похований у Львові, оставив в тяжкому смутку й болю свою дружину — професорку Музичного Інституту ім. Лисенка, дочку пароха Жовтанець п. Олену з Ясеницьких, яка тепер проживає в Ню Йорку.

Хай ці рядки будуть скромною китичкою квітів на його могилу у 25-річчя з дня смерти.

Ню Йорк, Н. Й.

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛ. ЦЕРКВИ „ВСІХ СВЯТИХ"

16-го березня в залі Української Православної Церкви „Всіх Святих" (296 - 208 схід 11-та вулиця) відбулись річні загальні збори парафії цієї Православної громади. Збори відкрив голова п. Михайло Сосницький, який попросив о. д-ра С. Гаюка змовити молитву.

Вшановано пам'ять померлих парафіян однохвилинною мовчанкою. До президії покликані голова Іван Лапчак та два секретарі: англійської мови — п. Іван Макарик і секретар української мови — д-р Петро Григорович. Протокол з попередніх зборів прочитав рекордовий секретар п. Іван Макарик. Звіт з діяльности парафіяльної управи склали: голова п. Михайло Сосницький, заст. голови Теодор Тарахівський, рекордовий секретар п. Іван Макарик, фінансовий секретар панна Міля Пальчинська, скарбник п-ні Пазя Стасюк за контрольну комісію п. Андрій Кукура. По звітах була дискусія, в якій забрали слово: д-р Петро Григорович, п. Михайло Є[illegible], мґр. Петро Мартинюк, Т. Тарахівський та інші. В дискусії висловлено ряд конструктивних думок і побажань, потрібних до дальшої розбудови Української Православної Церкви „Всіх Святих". На внесок контрольної комісії уділено абсолюторію управі.

Вибрано нову управу на 1968 рік в складі: голова п. Михайло Сосницький, містоголова — Теодор Тарахівський, секретар англійської мови — п. Іван Макарик, української мови — п. Іван [illegible]. Фінансовий секретар панна Міля Пальчинська, скарбник п-ні Пазя Стасюк, Зат. карбника — п. Ка[illegible] Гуральний. Тростисти: д-р Петро Григорович, о. М. Іваночко та Теодор Тарахівський. Контрольна комісія: голова п. Андрій Кукура, 1-ий заст. — о. Іван Башанда, 2-ий заст. — п-ні Марія Чудик. Члени контрольної комісії: п-ні Ольга Іваночко та мґр. Петро Мартинюк.

Ця Православна громада започаткувала шестиліття свого існування і має тепер 225 родин зареєстрованих парафіян. Тепер можна ствердити, що ця мала православна громада довершила великого діла. Мала понад 200,000 тисяч довгу, тепер довгу мало, і за яких два-три роки, святий храм „Всіх Святих" буде виплачено. Провід церкви керується тільки християнським релігійним почуттям до своєї рідної української традиції, свого поневоленого народу та своєї православної віри.

П. Іван Лапчак, який керував зборами, подякував присутнім за терпеливість, а новообраній Управі побажав багато успіху в праці, та покликав новообраного голову вести зборами.

П. Михайло Сосницький дякував парафіянам за довір'я та закликав їх і надалі підтримувати морально і матеріяльно свій Святий Храм. О. д-р С. Гаюк проказав молитву, після чого збори закрито.

Теодор Тарахівський

ЮЛІЯ СИСАК „ДЖУЛІЄТ" ПОПУЛЯРНА СПІВАЧКА В КАНАДІ

Вінніпеґ. — Серед любителів канадійської пісні широкою популярністю користується українська співачка Юлія Сисак, відома в Канаді під мистецьким псевдонімом Джулієт. Виступаючи через радіо СІБІСІ, вона виконує також українські пісні. Юлія Сисак для своїх естрадних виступів не раз вдягається в українську народню ношу.

Дітройт, Миш.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ УККА

У березні відбулись Звичайні Річні Загальні Збори Відділу УККА, Дітройт-Схід і Гемтремк, одної з найбільш активних та найбільш впливових центральних організацій міста Дітройту.

Збори відкрив уступаючий голова Відділу, інж. В. Тустанівський, а проводив ними мґр. Василь Щербій, голова Президії. Секретарював на зборах п. Михайло Березовський.

Було з чого звітувати уступаючій Управі Відділу, бо вона проявила свою діяльність на майже кожному відтинку сіспільно-громадського життя цієї громади.

За звітовий діловий рік Управа Відділу проробила поважну роботу на зовнішньому відтинку. Вона вдержувала живий зв'язок з федеральними сенаторами й конгресменами, які охоче відгукувались на всі її звернення та складали свої заяви на форумі американського Конгресу, повні симпатій до змагань українського народу до волі. Свої заяви поміщували вони дуже часто в конгресових рекордах, в яких поміщували також і різні резолюції, ухвалювані на загально-грромадських імпрезах чи зборах. Управа Відділу вдержувала також зв'язок і з Управою міста та її посадником, які підписували проклямації з нагоди ювілейних святкувань та давали проклямації з нагоди ювілейних святкувань та давали дозвіл на вивішування українського національного прапору на міському будинку в дні 22-го січня. Діяла Управа рівнож і в цьому часі, коли вирішувалась американським Сенатом справа консулярної конвенції з СССР та переводила своє скромне відмічування Тижня Поневолених Народів.

Управа Відділу започаткувала в Дітройті відзначування 50-річчя Української Нац. Революції, влаштовуючи Святкові Сходини, присвячені тим бурхливим подіям з перод 50-ти років. Відбулись Три Святкові Сходини, які пройшли з повним успіхом.

Управа Відділу брала активну участь в підготовці та переведенні загально-громадських імпрез на терені Дітройту, таких, як Свято Державности, 50-Річчя Укр. Нац.Революції та 25-Річчя постання УПА, та в великій мірі причинилась до їхнього успіху.

В культурно мистецькій ділянціУправа Відділу дала місту нагоду побачити на сцені перлину творчости нашої найбільшої поетеси, Лесі Українки, запрошуючи до Дітройту Театральну Групу „Заграва" з Торонта з постановкою драматичної поеми „Касандра".

За час своєї каденції Управа Відд. вдержувала живий зв'язок з членськими організаціями та платниками Нац. Датку, відвідуючи Загальні Збори укр. громадських установ та їхні імпрези, як рівнож скликаючи ширші сходини представників організацій та платників Нац. Датку.

За весь час своєї діяльності Управа Відділу стояла на безкомпромісових позиціях та давала рішучу відсіч всім реалітетникам, які змагали до ідейного спантеличення національної свідомости української еміграції та підкопування авторитету наших центральних організацій, в тому й УККА.

Управа Відділу проявила свою широку діяльність і в фінансовому напрямі. Велику увагу присвятила вона збірці фондів до Укр. Нац. Датку, яка увінчалась непередбаченими успіхами. На приблизно 4,000 дол., зібраних в цілому Дітройті титулом Нац. Датку, 3,034 дол. зібрано силами нашого Відділу УККА в Діловому 1967 році. Це не абиякий успіх, який свідчить про широке довір'я української громади Дітройту до нашого Відділу. До інших фінансових акцій треба зачислити успішну збірку на Світовий Конгрес Вільних Українців, ЗУАДК, КоДУС і т. п. Загальні фінансові трансакції Відділу за 1967 рік виносили 5,173.63 дол.

Після звітів членів уступаючої Управи та Контрольної Комісії, розвинулась жива дискусія, в якій дискутанти одобрювали широкий діяпазон праці Відділу та складали побажання продовжувати її в майбутньому в цьому самому напрямі та засязі.

Після уділення абсолюторії уступаючій Управі, нову Управу на Діловий 1968 рік вибрано в такому складі, який запропонував маестро Микола Кавка, голова Номінаційної Комісії:

Екзекутива: В. Тустанівський - голова; М. Ласка - 1-ший заст; А. Кобилянський - 2-ий заст.; А. Триш 3-ій заст.; С. Юрків -- секр.; П. Рогатинський - фін.секр.; В. Ворик, Р. Качмар, Я. Присяжнюк, Е. Репета, Б. Федорак - члени Управи. Контрольна Комісія: М. Кавка, М. Воскрес, М. Легета. Громадський Суд: З. Брездень, І. Бутрий, Л. Галяженко, М. Заблоцький, М. Климишин, ф. Сотник, В. Яремчук.

Ст. Юрків

Панель ТУСМУ

4-го травня в шостій год. вечором в приміщенні Студент. Центру при Нюйоркському Університеті відбувся Тусмівський панель. Питання були про зв'язки Америки з Совєтським Союзом. Були питання про Червоний Китай, арабсько - ізраїльський конфлікт, про студентські розрухи в Східній Европі і теперішні політичні студентські прояви в Америці.

Панель складався з Дарка Лиська, який репрезентував „Зарево", Богдана Лабана з Нюйоркської громади і Наталки Шалай з ТУСМ-у. Модератором була Галя Климук.

Найдовше студенти зупинились над питанням, як можна пояснити теперішні політичні і студентські прояви в Америці? Чи ці прояви можуть мати вплив на формування американської зовнішньої політики?, а також яке становище повинні українські студенти зайняти до сучасного розвитку американської зовнішньої політики?

Наталка Шалай відкрила дискусію. Після неї студенти між собою дискутували про марксизм і про письменників, які були недавно арештовані. Студенти ТУСМ-у твердили, що не можна порівнювати марксизм з російським комунізмом, і всі погодилися в цій справі. Представник „Зарева" твердив, що Росія взяла ідеї Маркса і перекрутила на свій спосіб, і що ми виступаємо проти страшної російської диктатури і тортур.

Представник Нюйоркської громади сказав, що українські студенти є проти російського комунізму тому, що комуністичний уряд заборонив нам бути українцями. Також він твердив, що тут наші студенти не цікавляться українськими справами.

Деякі студенти вказували про співпрацю між українцями в Канаді і урядом, що не існує в Америці. В нас люди ходять на демонстрації, що є очевидно корисне. Але ми не пробуємо добиватися чогось в американськім житті. Пхаємо українську мову, танки і пісні між молодь, а не пхаємо її, щоб вона ішла на вищі студії. Ми тут вже на еміграції двадцять років, і певно будемо ще двадцять. Ми хочемо українську державу, але танцювання і співання її не звільнить. Науковці і політики можуть це зробити.

Між студентами різних партій є згода, ми всі знаємо, що ми є українці, і знаємо, який наш обов'язок. Ми сходимося і говоримо про наші справи. Сьогодні інші часи. Це не друга світова війна. Ми вже пережили холодну війну, в'єтнамську війну і бачимо, як скоро виростають нові держави по цілому світі. Ми всі українці і всі хочемо і любимо Україну. Чи ми належимо до ТУСМ-у, чи до „Зарева", чи ми двійкарі, чи з Нюйоркської громади, чи віримо в марксизм, чи націоналізм, але ми студенти віримо, що ми мусимо увійти в американське життя і мати вплив на це життя.

Галя Климук

Роман Тарас Левицький доктором медицини

Між цьогорічними українськими градуантами високих шкіл є найстарший син знаних в Клівленді д-рів Витовта й Ірини Левицьких — Роман Тарас, промоція якого на доктора медицини відбулася 15-го червня в Скул оф Медісін Нортвестерн Університету в Шикаго, Ілл.

Д-р Роман Тарас Левицький народився 1-го січня 1942-го року в Старому Самборі в Україні, де його батьки були практикуючими лікарями. В 1949-му році прибув з батьками до Америки. Початкову та середню школу закінчив з відзначенням в Клівленді, Огайо, а передмедичні студії в Голі Крос Коледжі у Вустері, Месачусетс, здобувши в 1964-му році науковий титул бакалавра. Цього року закінчив медичні студії в Нортвестерн Університеті в Шикаго, де одержав диплом доктора медицини. Тепер почав свій інтернішип в одній з найбільших університетських шпиталів Денверу в Колорадо, де буде спеціялізуватися в ортопедичній хірургії.

Слід зазначити, що його молодший брат Андрій закінчив уже другий рік медицини на тому ж самому університеті в Шикаго.

Д-р Роман Тарас Левицький є членом Української Медичної Громади та Фі Ро Сіґма Фратерніті в Шикаго. Він є одружений з Ванітою Гіжинською, дочкою лікаря в Клівленді та батьком 8-місячного сина Андрія.

Д-р Роман Тарас Левицький

Молодому докторові щиро ґратулюємо та бажаємо щастя і многих успіхів у його професійнім і особистім житті!

Батькам, які є членами 240-го Відділу Українського Народнього Союзу в Клівленді, висловлюємо признання за жертвенну поміч та витривалість у допровадженні сина до наміченої мети!

Успіхи Оксани Процик

Оксана Процик з Філядельфії закінчила одну із крайніх шкіл —

Philadelphia High School for Girls

із відзначенням. В цьому ж самому часі вона закінчила Школу Українознавства Т-ва „Рідна Школа" з дуже добрим успіхом, а також Український Музичной Інститут у Філядельфії (інструмент піяно, — учитель Богдан Перфецький), з успіхом на визначно.

Оксана Процик брала також активну участь у представництві студентства шкіл за що одержала відзначення. Крім того мала ще відзначення —

"Lida Roberts Brandt Memorial Award".

Вона була прийнята до трьох університетів, з яких вибрала

Mount Holyoke College, Massachusetts,

який уділив їй стипендію.

Оксана Процик

В українському житті Оксана Процик є активною пластункою, виховницею юначок та учасницею пластового драматичного гуртка (керівник З. Чайківський). Вона дбайливо вела свій гурток юначок, а цього літа буде членом булави дівочого юнацького табору на Вовчій Тропі.

Оксана Процик є членом 422-го Відділу Українського Народного Союзу.

Щасти, Боже, молодій людині!

Т. Т.

Три шкільні імпрези УМІ

Український Музичний Інститут Америки в постійному рості 16-літнього існування охоплює під сьогоднішню пору численні Відділи на широкому терені ЗСА, які об'єднують діяльність наших кваліфікованих музик. Кожний з педагогів УМІ причиняється вкладом індивідуальної праці в міру своїх можливостей та ентузіязму до рівня і доброго імени цілої установи. Працю учнів оцінюється на піврічних та річних шкільних іспитах. Назовні учителі презентують свої кляси на публічних виступах.

До загально - шкільних імпрез належать: „Концерт визначних учнів УМІ" та „Виступи Відділів УМІ" з участю їх кращих учнів. Крім цього кожний Відділ влаштовує свої імпрези.

Найбільш репрезентативним є „Концерт визначних". Як вказує назва, — на ньому повинні виступати справді виїмково обдаровані — талановиті учні, які при вкладі великої праці дають непересічно гарні результати. Визначні, — це еліта нашого Інституту, їх тільки нечисленна горстка на сотки. На сторожі такої відповідальної і вимогливої оцінки „визначно" мусить стояти іспитова комісія.

Кращих учнів для „Виступів Відділів УМІ" вибирає кожний учитель індивідуально, згідно зі своїм переконанням.

В цьому шкільному році — 1967/68 — влаштовано „Концерт визначних учнів УМІ" 5-го травня в приміщенні Українського Інституту Америки в Ню Йорку. В ньому брали участь Відділи: Нюарк: О. Мороз, М. Ходновська (кляса Д. Каранович), І. Пелех (кляса Г. Клим); Ню Гейвен: О. Цибрівська (кляса Ю. Цибрівського); Ню Йорк: Н. Даниш, С. Домбровський, М. Ковалів, В. Никифорук (кляса Л. Горницького), Г. Сарач (кляса проф. Л. Полевської); Пассейк: М. Сохан (кляса О. Чипак); Шикаго: І. Квірмбах (кляса О. Квірмбах).

Крім того в цьому році відбулися два „Виступи Відділів УМІ" 19-го і 26-го травня також в цьому самому приміщенні в Ню Йорку. Виступали кращі учні Відділів: Елізабет: І. Глінка (кляса М. Кривокульської); Йонкерс: С. Кіцюк, М. Шкафаровський, Л. Кіцюк (кляса В. Пацлавського); Нюарк: О. Борбич (кляса Л. Горницького), У. Ольшанівська, Т. Саламаха, І. Шараневич (кляса Д. Каранович); Ню Гейвен: Л. Садівська (кляса Ю. Цибрівського); Ню Йорк: К. Аст, О. Гаврилюк, В. Домбровський, І. Тромса (кляса Л. Горницького), Р. Гульовата (кляса Г. Мирошниченко), Х. Баранецька, О. Ю. Кух, М. Луцький ((кляса проф. М. Полевського), В. Семущак, М. Якимчук (кляса Є. Чапельської); Пассейк: Б. Качала, Б. Мочула, К. Слабодух (кляса О. Чипак).

На жаль, мусимо ствердити, що цього роду імпрези ще не находять належного зацікавлення серед ширших кругів нашого громадянства. А саме цій нашій молоді, яка виховується в сьогоднішній наскрізь матеріялістичній добі, а все ж таки присвячує стільки часу на таку шляхетну справу, як музика, дуже потрібно щирого зрозуміння, признання і піддержки.

Ольга Чипак
Імпрезовий референт президії УМІ

Важливе завдання

Професор Трохим Пасічник відійшов від нас на вічний спочинок, залишаючи нам свою велику культурну працю — 7-ми томову епопею „Петро Гордієнко".

Перші два томи своєї праці видав він своїми скромними ощадностями, п'ять томів лежать не надруковані.

В своїх творах професор Пасічник описав минуле життя нашого народу та оспівав боротьбу Українських армій за визволення України. З його творів можна багато дечому навчитися та сміливо йти назустріч майбутньому для осягнення мети нашого визволення.

Тому сердечно проситься громадян доброї волі з глибоким почуттям, а особливо його бувших учнів та приятелів, прийти на допомогу цій важливій культурній справі та скласти свої пожертви на видання його творів.

Думаю та маю надію, що громадяни доброї волі, його бувші учні та приятелі зрозуміють цю важну справу та своїми пожертвами увіковічнять його пам'ять виданням його творів.

З вірою у Вашу щедру допомогу ми складаємо наперед сердечну подяку.

Для переведення в життя цієї праці організовано комітет в такому складі: пан о. прот. Віталій Коваленко — голова, Петро Тепер — заступник голови, та секретар Степан Лісовий.

Грошові пожертві проситься надсилати на адресу голови комітету отця прот. Віталія Коваленка. Адреса: Very Rev. Vitaly Kowalenko, St. Michael's Ukrainian Orthodox Church, 74 Harris Ave., Woonsocket, R.I. 02895.

Степан Лісовий
секретар

Звернення ОПДЛ до колишніх вояків УПА

З жалем доводиться ствердити, що у 25-ліття Української Повстанської Армії не появилася ні одна бодай невелика книжка для наших дітей про юних героїв УПА, їх посвяту, відвагу, подвиги.

Готові до друку оповідання для дітей про УПА і її героїв, пера наших письменників у вільному світі, а зокрема підпільної письменниці Марії Дмитренко (загинула в бою УПА з МВД 1948 р.) лежать далі в архіві Об'єднання Працівників Дитячої Літератури і ждуть далі на появу. Вони не могли і не можуть появитися друком єдино через брак фондів.

Усі заходи ОПДЛ здобути фонди на видання не увінчалися досі успіхом. Тому залишилось нам ще оце прилюдне звернення до Вас, колишні вояки славної УПА, і до всіх, кому дорога традиція її героїчної боротьби, наш апель-просьба: зібрати в найближчому часі відповідний фонд на видання оповідань для наших дітей і юнацтва про УПА і її юних героїв.

Жертвуйте і збирайте пожертви на „Видавничий фонд нашим дітям — про УПА". Пишіть до нас і посилайте пожертви на адресу: Nashym Ditiam — OPDL c/o St. Mary's Credit Union, 278 Bathurst St., Toronto 2B, Ont., Canada, або: OPDL, c/o L. Chraplywa, 158 E. 7th St., Apt. 3A, New York, N.Y. 10009, U.S.A.

Викази пожертв будуть подані у пресі і на сторінках виданих творів. А вони можуть бути видані тільки при наявності відповідного видавничого фонду.

Ждемо на Вашу співпрацю і відгук!

Правління ОПДЛ

Нові фундатори українських дитячих бібліотек

Як у минулих роках так і тепер Об'єднання Працівників Дитячої Літератури проводить акцію висилки українських дитячих книжок українським дітям у країнах Південної Америки та дітям давніх і повоєнних поселенців в Европі. В останньому часі запотребування на ці книжки зростає, що є відрадним свідоцтвом нашої національної живучости й свідомости у різних країнах поселення.

Висилку книжок фундують свідомі й жертвенні наші громадяни та установи в ЗСА і Канаді — ось черговий виказ фундаторів:

Суспільна Служба Українців Канади, Відділ Торонто, Онт. — 100 дол.; П. Станіщук, Торонто — 50 дол.; д-р В. Соханівський, Торонто — 25 дол.; Романа й Ігор Хабурські, Торонто — 10 дол; Ліга Українських Католицьких Жінок при парохії св. о. Николая, Торонто — 10 дол. Дмитро Меліш, Філядельфія —10 дол.; Омелян Граб — фірма „Онтаріо Стемп енд Прінтінґ Ко. — 16 дол. (неприйнята заплата за печатки на книжках з іменами жертводавців).

За прислані книжки Рідні Школи, учителі, священики і самі діти висловлюють подяку. Ось уривок з листа до ОПДЛ від юного читача з Німеччини:

„Маю 8 років і ходжу до школи німецької, бо української немає. Бабуся навчила мене читати й писати. Я читаю німецькі й українські книжки. Читав Чайковського „На уходах", „Віддячився", „За сестрою", „З татарської неволі". І прошу, як можете, вишліть мені одну, або й більше українських книжок. Буду Вам дуже вдячний. З пошаною до Вас — Віталій Сайко".

Чи не б'ється нам живіше серце, коли читаємо такий зворушливий лист української дитини з просьбою про рідну українську книжку?

Українські діти, розкинуті по різних країнах світу, ждуть від нас, жертвенних українців в ЗСА і Канаді на найцінніший дарунок — на рідну дитячу книжку!

Усім дотеперішнім жертводавцям складаємо сердечну подяку й ждемо на чергових фундаторів!

Об'єднання Працівників Дитячої Літератури

Адреса: Nashym Ditiam — OPDL, c/o St. Mary's Credit Union, 278 Bathurst St., Toronto 2B, Ont., Canada.
nada.

Далі втікають із села

Окупаційна влада послідовно провадить політику зменшення кількости сільського населення в Україні, сподіваючись, що опановані росіянами міста „проковтнуть" націоналів. Однак, у селах також потрібно робочих рук, а молодь звідти втікає, і не конче для того, щоб зросійщитись у місті. „Молодь України" з 7 липня бідкається в статті „Замкнене коло": — „Вчитись — не тільки право, а й обовязок молоді. Дуже добре, що юнь іде у місто за наукою. Тільки погано, що назад сюди мало хто вертається. А колгоспові сутужно без спеціялістів. Відкається голова. Випускники школи теж не дуже прагнуть працювати в колгоспі. Бояться важкої роботи? Навряд. Не легкого хліба шукають хлопці та дівчата, а хороших умов — побутових, культурних, для навчання, відпочинку. Хочеться після роботи помитися в лазні, одягти чистий костюм, пройтися впорядкованою вулицею на концерт чи в кіно, послухати лекцію, зайнятися спортом." Втеча із сіл є одним із протирічних явищ в СССР, де постійно не вистачає харчів.

ПЛАСТОВИЙ ТАБІР У ВИСКАНСИНІ

Вестфілд, Виск. — На цій оселі перебувають 107 членів Пласту новацького і юнацького віку на своєму таборі. Новацьким табором керує ст. пластун Р. Завадович, юнацьким — ст. пластун Б. Яцура. В таборі є пластуни з Шикаго й околичних міст та з Міннеаполісу. Табір триватиме три тижні, розпочався 6 липня.

У 100-річчя Української Академічної Гімназії у Львові

Діяльність Ділового Комітету для відзначення 100-літнього Ювілею Української Академічної Гімназії у Львові, що припадає на поточний шкільний рік 1967-68, представляється ось як:

ПОЧЕСНИЙ ПРОТЕКТОРАТ для всієї ювілейної діяльности прийняв Високопреосвященніший Архиєпископ Кир Іван Бучко в Римі, кол. учень і катехит УАГ у Львові.

ПОЧЕСНИЙ КОМІТЕТ — очолює сеніор професорів УАГ — д-р Михайло Тершаковець, як голова і проф. Володимир Винницький як секретар. Оба панове проживають у Філядельфії. Членами Поч. К-ту погодилися бути отці Катехити: о. д-р Василь Лаба (Едмонтон), о. д-р Теофіль Горникевич (Віднень) та о. ред. Петро Хомин (Торонто). Разом з ними членами Поч. К-ту є і професори: проф. Гнат Мартинець (Мюнхен), проф. Степан Шах (Мюнхен), † д-р Олександер Тисовський (Відень), д-р Юрій Полянський (Буенос Айрес), д-р Микола Андрусяк (Акрон, Огайо), д-р Іван Олексишин (Філядельфія), проф. Зенон Зелений (Торонто), проф. Ірина Книш (Вінніпеґ), проф. Марія Мриц-Паньківська (Скаттсдейл, Арізона), проф. Дарія Вергановська-Винників (Торонто), проф. д-р Мирослав Сенчишин (Шикаґо), проф. Василь Кавуля (Вінніпеґ), д-р Петро Ісаїв (Філядельфія), д-р Атанас Фіґоль (Мюнхен), д-р Богдан Романенчук (Філядельфія), проф. Осип Гулей (Ню Йорк): В члени Поч. К-ту запрошуємо цією дорогою усіх Вш. Пань і Панів Професорів, що колинебудь навчали в обох заведеннях УАГ у Львові. Окремих запрошень більше не висилатимемо.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ — очолює о. декан Мирослав Харина. Членами Діл. К-ту є інж. Евстахій Филипович — 1-й заст. голови, інж. Мирон Ганушевський — 2-ий заст. голови, д-р Роман Кос — скарбник, мґр. Іван Костюк секретар, д-р Юрій Білик — протоколянт, д-р Володимир Кліш і мґр. Мирон Утриско — члени. Членами Контр. Комісії є: інж. Михайло Караман, інж. Роман Кравців і Володимир Жолнірчук. Повноправними членами Діл. К-ту є у більших скупченнях нашого поселення як зв'язкові, такі колеґи: мґр. Ярослав Щербанюк і інж. Степан Костик — Ню Йорк і метрополія, д-р Павло Сениця — Шикаґо, д-р Олег Снилик — Лос Анджелес, д-р Роман Романович — Вінніпеґ, мґр. Михайло Хомяк — Едмонтон, мґр. Ярослав Пришляк — Монтреаль, мґр. Андрій Тершаковець і Юрій Карманін — Торонто, д-р Богдан Кордюк — Мюнхен, д-р Степан Божик — Лювен, о. Іван Яцків — Париж, інж. Микола Строкон і мґр. Ярослав Масляк — Австралія. До участі в Діл. К-ті запрошуємо цією дорогою ще раз колеґ із Південної Америки, Англії, Австрії й Італії.

ЮВІЛЕЙНИЙ ЗБІРНИК — присвячений 100-літтю УАГ приготовляє до друку Редакційна Колегія під проводом проф. Степана Шаха. До співпраці зголосилися: д-р Микола Андрусяк, д-р Данило Богачевський, д-р Степан Божик, ред. Степан Волинець, проф. Володимир Винницький, о. д-р Теофіль Горникевич, ред. Антін Добрянський, ред. Мстислав Дольницький, ред. Антін Драґан, о. Тарас Дурбак, ред. Іван Кедрин, д-р Мирон Коновалець, д-р Богдан Кордюк, мґр. Іван Костюк, інж. Зиновій Кохановський, д-р Роман Криштальський, ред. Анатоль Курдидик, ред. Богдан Кравців, д-р Роман Кухар, д-р Григорій Лужницький, д-р Теодор Мацьків, д-р Іван Олексишин, д-р Богдан Романенчук, д-р Микола Рибак, д-р Павло Сениця, † д-р Олександер Тисовський, д-р Володимир Трембіцький, о. Петро Хомин і д-р Володимир Янів. До співпраці в редаґуванні Юв. збірника запрошуємо усіх, хто в цьому напрямі мав би щонебудь путнього сказати. Матеріяли до Збірника просимо слати прямо на адресу проф. Степана Шаха, у Мюнхені на адресу:

Bushingstrasse 51
München 27, W. Germany

ЮВІЛЕЙНА ВИСТАВКА — фотоматеріялів: шкільних матуральних табльо, фотознимок поодиноких катехитів, професорів і учнів, шкільних свідоцтв, шкільних підручників, всякого рода товляється. Виставка буде показана на Ювілейній Товариській Зустрічі та раніше на поодиноких імпрезах, що їх влаштовуватимуть наші зв'язкові по різних осередках. Частина фотоматеріялів буде використана в Юв. Збірнику. Ще раз просимо усіх колеґ, що заінтересовані в нашому Ювілеї, присилати усі матеріяли призначені для Виставки або до Збірника в оригіналах, або у фотокопіях розміром неменше як 8 на 10 інчів. По зробленні потрібних побільшень — оригінали з подякою повернеться.

ЮВІЛЕЙНА ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ — заплянована на суботу й неділю 28-го та 29-го вересня ц. р. на оселі УНС „Союзівка" в Кетскильських горах стейту Ню Йорк у ЗСА. До участі у Зустрічі запрошуємо цією дорогою усіх наших кол. Впр. Отців Катехитів, Професорів і колеґ з їхніми ріднями. Точніші інформації дотичної Зустрічі подаватимемо в чергових комунікатах та в індивідуальній переписці. Зголошуватись до участі просимо на адресу секретаря. Під час Зустрічі поодинокі однокласники матимуть змогу відбути свої „клясові зустрічі". Ініціятиву в цьому напрямі повинні взяти на себе колеґи, що проживають на терені ЗСА та в Канаді. Програма Зустрічі буде так зорганізована, що на малі зустрічі залишатиметься чимало вільного часу.

ЮВІЛЕЙНІ РЕГІОНАЛЬНІ ЗУСТРІЧІ — слід організувати по більшим осередкам, де проживають наші колеґи. Такі зустрічі у формі концертів, бенкетів, Академічних Вечорів, чи хоча б товариських сходин з доповіддями про УАГ мають за завдання спопуляризувати серед найширших кол нашого громадянства значіння нашого Ювілею. Матеріяльний дохід з таких імпрез слід надсилати до каси Ювілейного Фонду.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД — покликано до життя для зреалізування усіх намічених планів. Добровільні пожертви просимо слати на нище подану адресу. Виказ вплат зі списком жертводавців подамо в чергових комунікатах.

ЮВІЛЕЙНІ ВІДЗНАКИ — академічні нагрудні ленти, пропам'ятні поштові марки, конверти, листівки і друки, заплянововано для гідного відзначення Ювілею.

Переписку в справах Ювілею просимо слати на адресу секретаря Діл. К-ту.

Ivan R. Kostiuk
112 La Clede Avenue
Trenton, N.J. 08618, U.S.A.

Пожертви на Юв. Фонд просимо слати на адресу К-ви „Самопоміч" у Філядельфії.

Ukrainian Selfreliance
Credit Union
4814 N. Broad St.
Philadelphia, Pa.
Philadelphia, Pa. 19141
U.S.A.
Konto: 2837 "Centenium"

Діловий Комітет
Відзначення сто-літнього
Ювілею Української
Академічної Гімназії
у Львові

Філядельфія, Па.

ВОЯЦЬКЕ СВЯЧЕНЕ ВІДДІЛУ ОбВУА

Вояцьке „Свячене" Відділу ОбВУА вийшло вже у Філядельфії в традицію. В цьому місці розвиває свою діяльність не лише один з більших Відділів Об'єднання бувших Вояків - Українців Америки, але теж Філядельфія є осідком Головної Управи ОбВУА.

27-го квітня о год. 6-ій по пол. зібралася в залі УСО „Тризуб" вояцька братія на традиційне „Свячене", яке влаштував Відділ ОбВУА при видатній допомозі й співпраці Жіночої Секції при Відділі.

До столів засіла „стара война" з молодшим українським воцтвом, а далі дружини, сини, доні та внуки й гості.

Довголітній, як голуб сивий, але тілом та духом бадьорий голова місцевого Відділу ОбВУА, кол. пор. УГА Микола Алексевич відкрив Великодню гостину, привітав представників при почесному столі Впр. отця-побратима Даша з дружиною, представника Головної Управи ОбВУА побр. Івана Поритка, кол. пор. УСС, який водночас є головою Братства УСС-ів у вільному світі, представника іддfestival УККА проф. д-ра Мачука, вдову по померлому, колись дуже активному Побратимові А. Маланякові, голову Відділу ОбВУА в Аллентавні інж. побр. Клисяка, тостмайстра пана Володимира Біляєва та всіх приявних та попросив о. Даша провести молитву та поблагословити „сніди". По молитві залунало могутнє вяцьке „Христос Воскрес".

На залі були заступлені колишні вояки Карпатської Січі, УПА та 1-ої Дивізії УКА.

З черги відбулося додаткове відзначення українським воєнним пропам'ятним хрестом з нагоди 50-ліття Українських Збройних Сил побратимів: сотн. І. Журжу, пор. Гр. Лучанка, хор. УГА Ст. Конрада, хор. УГА, д-ра І. Олексишина, підпор. Вол. Мельника, підхор. арт. („ґешюцфюрер") О. Бакая, дес. УГА Василя Ходака і побр. Федора Лисенка. Відзначення дістали також майор Макар Каплистий та пор. Суржко.

Мистецьку частину програми свята започаткували учні „Рідної Школи". Першим виступив Богдан Головецький (син кол. члена Відділу та внук д-ра Олексишина), що віддеклямував „Великодні дзвони", а Наталка Ковалишин (внучка кол. УСС Михайла Хом'яка) деклямувала „Скорбну Мати". Гість з Аллентавну побр. інж. Клисяк склав привіт від свого Відділу, де він є головою. Шановний гість згадав усі формації, які воювали за волю України, підкреслив потребу єдности та понадпартійности в рядах кол. українських вояків. Він же склав привіт від Т-ва Прихильників УНРади. Ред. Микола Вайда, голова місцевого Відділу ОУА „Самопоміч", говорив про листи кол. вояків „Карпатської Січи", які (листи) надійшли в останніх днях з Чехословаччини. Ці кол. старшини перебули комуністичне лихо, дочекалися деякої свободи в ЧСР і мріють про поворот додому. Побратим Вайда говорив про перші кроки на Пряшівщині, щоб відновити Греко-Католицьку Єпархію.

В дальшій програмі виступала знову молодь Школи українознавства. В міжчасі з'явився на залі впр. о. парох побратим Василь Головінський кол. УСС. Учениця Катря Оранська (внучка св. п. старшини УСС А. Маланяка) при фортепіяновому супроводі о. Оксани Процик відспівала „Ой три шляхи широкії". П. Цісик (внучка голови Відділу інсп. М. Алексевича) у прекрасному гуцульському убранні відограла фортепіянове сольо. Виступали ще панна Марта Ошипко та інші наші дівчата.

При цій нагоді вшановано найстарших віком — 75 літніх і старших членів Відділу, що їх прізвища відчитав голова Відділу, а внучки наших побратимів вручили їм писанки з могутнім співом „Многая Літа". Вшановано оцих кол. вояків українських армій: побр. Василишин Петро, кол. УСС, Возьний Антін, кол. хор. УГА, о. Головінський Василь, кол. підх. УСС, Лучанко Григорій, кол. пор. Київських СС., інж. Осталяк Іван, кол. пор. УГА., Пришляк Іван, підст. УГА, д-р Рибак Микола, кол. підх. — авдитор УГА, інж. Рубель Іван, — кол. четар УГА, д-р Володимир Рудницький — член Військ. Місії при українському посольстві у Відні, д-р Чайковський Евген, кол. хор. УГА. і Шперналь Іван, кол. бул. старш. десятник УГА. Це скромне, але зворушливе вшанування залишиться надовго в пам'яті всіх приявних.

На прохання п. тостмайстра п. В. Біляєва кол. воєцтво відспівала кілька знаних стрілецьких пісень, линучи споминами в далеке минуле, коли Україна мала і волю і її оборонців.

З черги промовив проф. університету д-р Мачук від Відділу УККА, підкреслюючи великі заслуги кол. вояків в культурній і національно - освідомній праці у Філядельфії. Вони дали початок „Рідній Школі", вони започаткували і втримали виклади українознавства при Пенсилвенійському університеті.

Це „Свячене" використано на те, щоб відмітити 10-річчя існування при Відділі „Жіночої Секції" та висловити подяку та признання членкиням її за віддану та жертвенну працю. Присутні на залі пані, членкині „Жіночої Секції" дістали з рук голови Відділу по китиці квітів, а саме пані: Н. Федак, Прасіцька Софія, Рудавська Софія, Пак Катерина, Величко Марія і п. Слонська.

Д-р І. Олексишин поділився своїми споминами з часів Визвольних Змагань; д-р В. Рудницький сказав коротке слово.

Побр. М. Демянчук говорив про збереження нашої молоді при українстві та нав'язав до актуальної тепер справи купна для школи українознавства будинку публічної американської школи.

Накінець сказав слово побр. о. парох В. Головінський, підкреслюючи, що там на Україні борються за своє існування, а ми тут сваримося, та взивав до єднання всіх наших сил на допомогу Україні.

Молитвою, що її провів о. парох В. Головінський та співом українського національного гимну „Ще не вмерла Україна" закінчено це надзвичайно миле „Вояцьке Свячене".

В. Демянчук

ДО 40-ЛІТТЯ БІБЛІОТЕКИ ІМ. СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Париж. — Цього року минуло 40-ліття від часу створення Бібліотеки ім. Симона Петлюри. Головою Ради Бібліотеки є тепер проф. П. Шумовський, його заступниками — П. Плевако і проф. Вол. Янів. Почесним головою Бібліотеки, за рішенням зборів Товариства „Українська Бібліотека ім. С. Петлюри" є повсякчасний Президент УНР в екзилі, заступниками голови Ради — президент УВАН і голова Комітету вшанування пам'яті С. Петлюри в ЗСА. В „Інформаційному Бюлетені" Бібліотеки ч. 20 є заклики надсилати фонди на її утримання і повідомлено, що Бібліотека „готує збірник, присвячений С. Петлюрі, мають вийти друком французькою мовою можливо протягом біжучого року надзвичайно цінні праці з української визвольної боротьби, французького дипломата Пеліс'є."

Дітройт, Міш.

ПОПИС БАЛЕТУ І ТАНКІВ

Мотря Макар

Перший річний попис учнів Школи Балету і Танків п-ни Мотрі Макар 14 червня ц.р. зібрав багато глядачів, між ними чимало теж дітей, що не вчились в цій школі. Вони напружено слідкували за всіми частинами великої програми, від балетових вправ найнижчої кляси до кляс вищих, від різнородних народних танків, сольових і групових, до цілої п'єси, балету-казочки.

Мотря Макар веде своє студіо клясичного балету та українських танків в окремому приміщенні при вул. Конант 1960 від півтори року. Оба ці роди танців мають прихильників серед батьків, що доцінюють їх у першу чергу як мистецтво, а потім теж як корисну руханку, що дає дітям легкість, пружність і елеґанцію. Не даром то в цьому шкільному році п-на Макар мала 60 дітей, хоч у Дітройті існували ще інші дві українські школи: п-ни Уляни Кунипської (сьогодні пані Шмериковської) і пані Драґінди - Кульчицької (ця остання вчить від довгого часу тільки нар. нар. танків).

Дітройт уже від років познайомлений з Мотрею Макар, бо на сцені бачив її досить часто як сольо-балетницю або як учасницю в гурті при народних танцях. Вона відзначилась ззарання творчою вигадливістю танків, а педагогічний свій талант виявила, коли їй було 14 років, коли вона вивчила і вивела на сцену 30 дітей, як „балет", у казочці „Черона Шапочка", влаштованій СУА, Відділ 63. Пізніше була ученицею школи п-ва Лемаліс, відтак Арманд-студіо, а на кінець Академії Балету в Ню Йорку. Удосконаливши свою технічну вправність і познайомившись з усіми секретами балетного знання, Мотря Макар тоді відважилась самостійно навчати дітей балету і національних танків у власній школі. Багата фантазія, вдумливість і дар творчого винахідництва в фіґурах і навіть в цілих танках, відкривають перед нею багаті можливості, хоч помимо вона рівночасно працює як банковий урядовець.

І оце й був 1-ий Річний попис 60 учнів школи М. Макар. Починаючи від початкових кляс п'ятирічних дівчаток і стільки ж старших дівчаток та закінчивши 3-ою клясою найстарших, 14 і 15-річних, дуже успішно пройшла 1-а частина показових лекцій балету і викликувала часті оплески глядачів.

Подільський козачок (4 дівчата і 4 хлопці), Коломийка (4 дівчата), Чумак — соліст О. Захарій, Гопак (2 дівчат), Женці (8 дівчат), Гопак — М. Зозгін, Гуцульський танок (4 дівчата та 1 хлопець), Запорожець — Б. Гречний, Коломийка (5 дівчат), Гони вітер (4 дівчат) і Гречаники (4 дівачт і 2 хлопці).

Як було нам неможливо подати поіменно учасниць балетних танців, то тим більше неможливо це зробити з українськими танцями, як теж і в останній 5-ій частині. Треба тільки підкреслити те, що танці були виконані похвально і що слідна була рука доброго хореографа. Різноманітність народних строїв дівчат і хлопців творила разом з танцями кольоритні картини, що було мило їм приглядатись. Також 5-а частина, де показано цікаву казочку - балет „Пригоди дівчинки Ксені", була гарно поставлена. Про її зміст і враження не згадуємо, бо при це написав належно п. З. Томків у „Свободі", представивши там Костюмовий баль дітей в лютому ц.р. Зате згадаєм тут 2-гу і 4-ту частини, що їх ми поминули з уваги на виключно їх музично - вокальний зміст. Були це 4 пісні, відспівані трьома молодими бандуристами М. Олексієнком, О. Мокієнком і В. Рудьом. Вони своїми милими голосочками при бандурах подобалися слухачам і глядачам. Музика (різних авторів і народня) була постійним супроводом для всіх танців.

Декорації були ділом мистця Я. Козака, костюми — Марії Готри, світляні речі — Я. Петращука. Панна Мотря Макар дискретно перебувала весь час за кулісами, але своїм першим прилюдним показом зробила добру славу своїй школі.

В. Н-вич

НАВІТЬ У ТЕХНІЧНОМУ ЛУГАНСЬКУ — НЕМАЄ...

„Радянька Україна" з 25 червня, після статей на тему „Все на благо людини", надрукувала допис з місця під наг. „Цифра без підпори": „Неон іскриться, запрошує до найбільшого в Луганську магазину господарських речей і дрібниць.

Люди заходять, запитують:

— Поливальниці є?
— Немає!
— А керогази?
— Немає!
— Молотки?

Немає, немає, немає ...

Для декого це буде несподіванкою. Як, у Луганську, в області, яка торік виготовила додатково до пляну товарів широкого вжитку на 15 мільйонів карбованців у продажу немає таких дрібниць?! Тим часом це саме так!"

СКЛАД УКРАЇНСЬКОГО БАЛЕТУ В КИЇВСЬКІЙ ОПЕРІ

З нагоди 100-річчя відкриття Київської опери „Культура і Життя" з 27 червня назвала декількох осіб із провідного складу балету Київського театру опери, який ставить також окремі балети, майже всі на російську або міжнародну тематику. Тож провідними там є: „Олександра Гаврилова, Антоніна Яригіна, Клавдія Васіна, Галина Лерхе, Наталія Скорульська, Олександр Бердовський, Борис Таїров, Лілія Герасимчук, Валерія Фарро, Євгенія Єршова, Алла Мінчин, Микола Апухтін та багато ін." Під час останніх закордонних поїздок ця група не показала жадного українського балетного твору.

ДАР ЛЮБОВИ ДЛЯ ПЕРВОЄРАРХА

З нагоди відвідин Його Блаженства Верховного Архиєпископа Кир Иосифа Сліпого в Єпархії св. Николая в Шикаґо напевно схочемо виявити нашу щедрість і зложити пожертву також поза збіркою у церкві, окремо від себе особисто, на собор св. Софії і на Український Католицький Університет св. Климента в Римі. А що всі ці пожертви будуть безпосередньо передані Його Еміненції Кардиналові Иосифові, то треба витяти понижче зголошення і виповнити його.

ДАР ЛЮБОВИ ДЛЯ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КАРДИНАЛА ИОСИФА СЛІПОГО
GIFT FOR JOSYF CARDINAL SLIPYJ

Ім'я і прізвище
Name ------------------------------

Адреса
Address ------------------------------

Сума
Amount $ ----------------

Виставлений чек на:

JOSYF CARDINAL SLIPYJ FUND

разом із виповненим зголошенням просимо післати на адресу:

BISHOP'S CHANCERY OFFICE
2238 W. Rice Street
Chicago, Ill. 60622

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

В АРҐЕНТИНІ ВИЙШЛА ЗБІРКА ОПОВІДАНЬ „З КНИГИ ЖИТТЯ"

Буенос Айрес. — У Видавництві Юліяна Середяка і з його короткою передмовою вийшла книжка Олександри Шпак із Канади під наг. „З книги життя", що містить на 290 сторінках одинадцять оповідань: „Антошко", „Мамо", „Нізащо", „Шкода плакати", „Ентшульдіґен зі" та ін. У збірці поміщене оповідання „До Канади", про поселення української родини в Канаді в 1899 році, коли спочатку доводилось жити в землянці. „До не одного з читачів „пташкою прилине спогад", і за це буде вдячний авторці, — пише в передмові Юліян Середяк, — бо в кожного з нас є своя „книга життя". Прізвища автора обкладинки не зазначено. З мовного боку книжка потребувала літературно-мовної редакції. Олександра Шпак, уродженка Західньої України, почала писати на еміґрації.

ПОШТІВКА З ПАМ'ЯТНИКОМ Т. ШЕВЧЕНКОВІ В БРАЗИЛІЇ

Куритиба. — Випущено з друку кольорову поштівку з зображенням площі „Україна" та пам'ятника Тарасові Шевченкові на тій площі, встановленого українцями в Бразилії. У тижневику „Хлібороб" ч. 13/1968 надруковане повідомлення, що поштівки можна набувати в Хліборобсько - Освітньому Союзі і в домі оо. Василіян, але ціни не зазначено.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

ВІЙСЬКОВА ПІДГОТОВА ДІТЕЙ

„Зайшли у школу. Вона невелика. Тіснувато у клясах. І все ж тут знайшли приміщення для окремої кімнати бойової слави"... — розповідає „Радянська Україна" з 14 липня про село Залізничне на Одещині. Хоча діти не мають там змоги нормально вчитись, через тісноту, в „кімнаті бойової слави" зібрані їхні дерев'яні „рушниці та гранати", червоний прапор, фотографії про совєтську армію. Всі школярі змушені „воєнізуватись". Авторові статті, офіцерові Золотухіну, й того мало, бо він пише: „Планові військові заняття в школі повинні стати завершальним етапом великої і різнобічної підготовки учнівської молоді до виконання найвищого патріотичного обов'язку — збройного захисту Батьківщини."

ПІДТАСАВУЮТЬ ПОНЯТТЯ „НАРОД" ПІД ПОНЯТТЯ „ПАРТІЇ"

Нині особливо совєтська преса взялась підтасовувати поняття „народ" під поняття, яке той народ проклинає — комуністичної партії. Київська „Культура і Життя" з 14 липня твердить у передовій: „Партія і народ бажають одного, щоб письменники відбражали правду життя . . ." А що письменники наважуються подекуди ту чорну правду червоного життя показувати, то газета твердить: „Окремі прояви такого підходу, які зустріли осуд совєтської громадськості, ніяк не характерні для нашої літератури і мистецтва. Якщо звернутися до аналізу ідейного змісту всіх тих величезних духовних цінностей, що їх створюють совєтські письменники, кінематографісти, працівники театру, художники, композитори, то з повним правом можна заявити, що наша творча інтеліґенція була, і буде з партією, з народом". Такий тон дуже подібний на істерію.

Українці й АБН демонстрували проти Косиґіна у Швеції

(Закінчення зі стор 1-ої)

і представник АБН. Під час віча комуністи кількакратно намагалися переривати програму, а найбільше промову українського представника. Зате шведська публіка численними гучними оплесками зустрічала делеґата АБН. Про це віче подали обширні інформації усі штокгольмські та провінційні газети. На черзі відбувся великий демонстраційний похід. Зворушливо було українцям обсервувати, як шведи несли кілька транспарентів в обороні України: „Свобода Україні", „За вільну Україну", „Хай живе Україна" і т. д. Після Походу Юнікоміте улаштував у великій залі Медборґаргусет протестаційну маніфестацію, в присутності 800-1000 осіб. Між промовцями зокрема проф. д-р Бірґер Нерман кількакратно згадував про поневолення України, домагаючись від Косиґіна заперестати практикування російської ґеноцидної політики супроти України та інших поневолених націй.

13 і 14 липня відбулися дві великі пресові конференції, на яких головним промовцем був мґр. А. Бедрій. Треба відзначити велику приязнь до України проф. Бірґера Нермана, який відкриваючи обі прес-конференції звернув особливу увагу журналістів на приявність представника Воюючої України і в той спосіб викликав особливе зацікавлення до України.

Українська делеґація відбула цілий ряд розмов з шведами різних кругів: студентами, журналістами, професіоналами, військовиками. В різних кругах є не лише заінтересування долею України, але й великий резервуар приязни, що випливає з історичних українсько-шведських союзних взаємин та ґеополітичного положення обох країн як ключевих стратегічних теренів для великого союзу проти російської імперії.

В численних зустрічах та конференціях делеґація АБН роздала сотні примірників різної літератури. Шведи самі багатократно просили матеріялів, давали свої адреси, щоб присилати їм наші видання. Особливе зацікавлення викликала листа 230 українських в'язнів в російських концентраційних таборах, лист В'ячеслава Чорновола, в якім він показує як очевидець беззаконня КҐБ, знимки українських в'язнів та документація про неволю Юрія Шухевича.

Обговорено та намічено українсько-шведську співпрацю на майбутнє. Перед українською визвольною політикою та вільною державницькою наукою стоїть завдання використати великий потенціял прихильности до України, який існує в Швеції, а одним з доказів якого є величезної вартости многі пам'ятки українсько-шведської приязні, які знаходяться в багатьох музеях, архівах, та замках Швеції.

„БЕЗ ВОДИ... БІЛЯ ВОДИ"

Під таким наг. опублікувала „Радянська Україна" з 14 липня допис, в якому розповідається, що колгосп „Чапаєва" біля „Кременчуцького моря" витратив 300,000 карбованців на „Дніпробудівництво", але воно лише пообіцяло забезпечити селян водою. „Під боком Кременчуцьке море, а в селі води хоч із свічкою шукай". Було встановлено за солоні гроші колгоспників кілька водотяжних колонок, однак „там на воду й натяку немає".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 26-го ЛИПНЯ, 1968 р.:

ГАРТФОРД, Конн. — Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя, Відд. 277 в кімнаті УН-Дому, 691 Ведерсфілд Аве., о год. 7:30 веч. Проситься членів вирівнати залеглі вкладки і відібрати дивіденди. Рівночасно подається до відома членам нову адресу секретаря Відділу 277 від 1-го серпня: Е. Гомотюк, 33 Ledger St., Hartford, Conn. 06106. — Управа.

СУБОТА, 10-го СЕРПНЯ 1968 р.

ШИКАҐО, Ілл. Збори 220-го Відд. св. Петра і Павла о год. 7-ій веч. Братський пікнік відбудеться в неділю, 4 серпня на 87-ій вул., площа 7-ма. Проситься членів та громадянство ласкаво прибути та провести час на свіжому повітрі. — Управа.

ТАРЗАН, ч. 6035. Ватажок оповідає . . .

Тарзан є свідком дивної науки в джунґлях . . . Лукаваті ноги випростовують і скріплюють . . . В селі лікарів.

— забагато людей мають хворих дітей, Тарзане! Ми виліковуємо дітей і скріплюємо . . . Так як малого вогненного птаха! Він був дуже хворий, коли ми знайшли його!

— Мій приятель Беппю. . . Він дуже сильний, Тарзане! Дуже сильний тепер! Мав дуже злі ноги, коли прийшов до нас! — Ви маєте велику й добру магічну силу ватажку! — Численні речі роблять людей хворими і слабими. Ми їх виліковуємо і скріплюємо.

В ДОЗЕМНОМУ ПОКЛОНІ І З ВИСЛОВАМИ СИНІВСЬКОЇ ВІДДАНОСТИ
ВІТАЄМО
НА АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗЕМЛІ ВЕЛИКОГО СИНА УКРАЇНИ, ІСПОВІДНИКА ВІРИ

Блаженнішого Верховного Архиєпископа
КАРДИНАЛА КИР ЙОСИФА СЛІПОГО,
Голову Синоду Єпископів і Первоієрарха Помісної Української Католицької Церкви

Українська громада в діяспорі, а зокрема в Америці, спрагла єдности і затривожена своїм церковним та національним майбутнім, бачать в Особі Достойного Гостя символ і світлий дороговказ нашого відновлення та росту.

У далекосяглих плянах Первоієрарха бачимо запоруку збереження й розвитку великого дорибку Української Католицької Церкви поза межами України, збереження її справжнього українського самобутнього характеру, нашого обряду й традицій.

Тому усім шляхетним починам нашого Первоієрарха даємо повну і беззастережну підтримку. Закликаємо і благаємо наших Преосвящених Владик, Преподобне Духівництво і Чернецтво, увесь наш Божий люд об'єднатися довкола Особи, ідеалів і задумів Їх Блаженства, щоби воздвигнути знову з руїн нашу Матірну Церкву на Рідних Землях та забезпечити дальше квітуче існування її дочерних церков — митрополій, епархій та екзархатів у всьому світі.

Завершенням цієї будівлі має бути створення Українського Католицького Патріярхату, будування якого вже розпочалось величезним рухом наших церковних керівників та мирян по обидва боки океану.

Приїзд Блаженнішого до Америки, до трьох наших епархій і зокрема до нашої Свято-Миколаївської епархії в Чікаґо повинен стати значущим і милевим кроком в „тріюмфальному поході патріярхальної ідеї".

ВІТАЙ НАМ, НАЙВИЩИЙ АРХИЄРЕЮ, У СВОЄМУ ВЛАСНОМУ ДОМІ І У СВОЇЙ ГОСПОДІ!

НА МНОГІ І БЛАГІ ЛІТА, БЛАЖЕННІШИЙ ОТЧЕ, НАШ ПАТРІЯРШЕ!

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ПРИВІТАННЯ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА:

ЗА ПРЕЗИДІЮ:

Д-р ЮРІЙ ГОРОДИЛОВСЬКИЙ
Голова

Д-р ПАВЛО ТУРУЛА
Містоголова

Д-р БОГДАН СТАРУХ
Містоголова

Інж. АНДРІЙ ГАРАСОВСЬКИЙ
Секретар

АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКИЙ БЛЬОК НАРОДІВ, Станиця в Чікаґо*)
БРАТСТВО ДИВІЗІЙНИКІВ
БРАТСТВО КАРПАТСЬКИХ СІЧОВИКІВ, Станиця ім. О. ВОЛОШИНА
БРАТСТВО УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ
ВИДАВНИЦТВО „МИРЯНИН"
ВИДАВНИЦТВО „УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ"
ГЕТЬМАНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ, Відділ ч. 4
ГУЦУЛЬСЬКЕ ТОВАРИСТВО „ЧОРНОГОРА"
КЛЮБ ЛЬВОВ'ЯН
КОМІТЕТ ОБОРОНИ ТРАДИЦІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, ЧІКАҐО-МІСТО
КОМІТЕТ ОБОРОНИ ТРАДИЦІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, ЧІКАҐО-ПІВДЕНЬ
КОМІТЕТ ОБОРОНИ ТРАДИЦІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, ЦЕНТРАЛЯ КОМІТЕТІВ НА АМЕРИКУ й КАНАДУ
КООПЕРАТИВА „САМОДОПОМОГА"
КРАЄВА УПРАВА 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УКР. НАЦ. АРМІЇ
ЛІТЕРАТУРНИЙ ФОНД ім. ІВАНА ФРАНКА
МІЖКОМБАТАНТСЬКИЙ КОМІТЕТ
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СТЕЙТУ ІЛЛІНОЙ — відділ Асоціяції Українців Америки
ОБ'ЄДНАННЯ БУВШИХ ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ
ОБ'ЄДНАННЯ КОЛ. ВОЯКІВ УПА
ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ „САМОПОМІЧ"
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ, ОКРУЖНА РАДА ВІДДІЛІВ
ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ БІБЛІОТЕКАРІВ АМЕРИКИ, Головна Управа
ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКА УЧИТЕЛЬСЬКА ГРОМАДА
ТОВАРИСТВО КОЛ. ВОЯКІВ УПА
УКРАЇНСЬКЕ ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО, Станиця в Чікаґо
УКРАЇНСЬКЕ ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО, Головна Управа
УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ
УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ
УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ПОМІЧ, Окружний Комітет Відділів
УКРАЇНСЬКІ ПЕДАГОГІЧНІ КУРСИ
УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ ІНСТИТУТ
УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ СОЮЗ, Відділ ч. 93 ім. І. Франка
УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ РУХ
УКРАЇНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ
ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА ім. КРУТ

Чікаґо, 20 липня 1968 Року Божого

*) Якщо не позначено інакше, треба розуміти відділ, осередок чи станиця даної організації в Чікаґо.